

శ్రీభక్తచింతామణి,

ఇది

రాజమహేంద్రవరమునందలి దొరతనమువారి

మొదటితరగతి కళాశాలయందు

నాంధ్రోపాధ్యాయులగు

వడ్డాది సుబ్బారాయనిచే

రచియింపబడినది.

— — —
౯ వ కూర్పు.

రాజమహేంద్రవరము.

శ్రీధ్యానిలయ ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడినది.

— — —
౧౯౨౦

సర్వస్వామ్యసంకలితము]

[దీని వెల ౦-౫-౦

—* వేణీ సంహారనాటకము. *—

ఇది వడ్డాది సుబ్బారావుకవిగారిచేత వ్రాయబడినది అనేక నాటక సమాజములచే అనేకపర్యాయములు అనేకస్థలములయందు ప్రదర్శింపబడినది దీనిని గుట్టిచి విశేషముగ వ్రాయవలసినపని యేమిన్నది? కొత్తమార్పు ముద్దులు మూట్టుగట్టుచున్నది. వెల రు 1—0—0

౧969 —* రాణీ సయ్యక్త. *—

ఈగ్రంథము శ్రీవేలూరి సుబ్బారావుగారిచే వ్రాయబడిన ఒకజనత్ వనల. ఇందలి కథాభాగ మేది యన, హిందువుల రాజ్యసమాప్తితో మహా మృదీయులు రాజ్యస్థాపనము చేయుట. కథాచమత్కృతి వర్ణింప నలవికాదు. ఈనెల నాల్గునాటకముల రచనములకు మార్గదర్శియై ఆంధ్రప్రపంచమున నవలాశ్రీతి మిక్కుటముగఁ జేసినది. వెల రు 0—12—0

—* మహాపురుషులజీవచరిత్ర. (3 భాగములు) *—

ఇది విఖ్యాతకవులగు చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవిగారిచే వ్రాయబడినది. దీనిని జదువుటవలన గొప్పగొప్పభావములు గలిగి గొప్పవారగుట నిస్సందేహము. దీనిని జదివి అనేకలు బాగుపడినారు.

మొదటిభాగము 0-12-0 రెండవభాగము 0-10-0 మూడవభాగము 0-12-0

—* వరాహపురాణము. *—

ఇది నంది మల్లన్న, ఘంట సింగయ్య యను నిరువురు కవులచే రచియింపబడినది. ఈగ్రంథము చదువునపుడు ఆనందాతిరేకముచే బారనశ్యము కలుగును. సులభశైలి. దాశ్రమపాకము నవరసబంధురము. వెల రు 1—0—0

వెలసులభము. మిథునానురాగము. ఫలమధికము.

వెల 0—8—0 లు మాత్రమే

మీరు పొట్టుద్యారా పంపఁగోరెదరేని 3 అణా (పాతపైకీ) ఎక్కువగును. ఇప్పుడు 0-8-0 లకేవచ్చు. మూడవనాల్గవం. సాహసింపుడు

నలయువారు:—ఆర్యపుస్తకాలయము,

రాజమహేంద్రవరము.

మొదటికూర్పు పీఠిక.

భక్తచింతామణి యనుచిన్నపాత్రమును నే నింతకుఁ బూర్వ మయి యాఁజు సంవత్సరములక్రిందటఁ జేయ వారఁకొని కొన్ని మాసములలో నిందు మించుగ నూఱు పదైదులు విరచించి యందు నెనుబదివిఱకు నప్పడప్పకు హిందూజనసంస్కారణి యనునొకానొక వార్తాపత్రికయందుఁ బ్రకటితములు గావించితిని. అప్పత్రికయం దాపద్ధియములు చదివినవారల నేకులు వేర్వేలు తావులనుండి నాకు వ్రాయుచు వచ్చిన యుత్తరములను బట్టి కొండొక ప్రాంతానాంబు గలిగి, మొట్టమొదట నూటితోనే గ్రంథముపైఁజేసి కొంత కాల మూరకున్నవాడనయ్యు, నిటీవల మరలఁ బ్రారంభించియుత్తరశతముని మఱికొన్ని విశేషాంశములతో వేఱొక నూఱుపద్యములు గూర్చి రెండేడ్ల క్రిందట నీపుస్తకమును ముగించితిని. అప్పటినుండియు నేతత్పుస్తకముసాంగముగాఁ జదువఁగోరి లేఖాముఖమునను సముక్తియునను గూడఁ దఱుచుగఁ బ్రబంధించు మహాద్వయమునకుఁ బరమాహ్లాదముగా దీనిని సాధ్యమయినంత శ్రేష్ఠకాలములో నదొప్పింపవలెనని నేను శక్తిచంచనలేక పరియత్నించితిఁ గాని, యెంటిగా దీనిని బయికి రానియట కీశ్వరుఁడెందుచేతనోయిచ్చగింపక యీననుమ దీనికిఁ దల్లించితిదని చెప్పనొప్పెను పరిభోధచంద్రోదయ మను శాంతరసప్రాయ నాటక మొకటి నాచేత నాంగ్రీకరింపించి యీరెంటిని జంటగా దేశాటనము చేయింపం దలంపుననియె. అట్లే కానిపక్షమునఁ, దోడనే ముద్రితము గాఁగల దమదృఢశ్రయముతోఁ బరిపంథియత్నముఁ జేసి 1891 టను సంవత్సరము నవంబరు నెలలోఁ జెన్నపురియందలి కొండొక సుపాసిద్ధముద్రాకాలకు మహాత్మాపోయ్యునునంబంబడి మనీచిన్నపాత్ర నూ, సాధారణముగా నింతలో ముదిత మగు నని కల నయిన నేనెప్పుడుఁ దలంచు కొని దగు ప్రభోధచంద్రోదయమునకుఁ గూడ నపరియత్నముగా నచ్చు పడఁ దగిన కారణము సంఘటిల్లుదాఁక వ్రాత పత్రికయందే యుక్కిడ నడఁగి యుండి, కట్టకడ కానాటకముతో సమకాలమున ముద్రాయంత్ర ముతో

హించి కృత కృత్యమయి బయలు వెడలుట యెట్లు తటస్థించును? సరిచూడఁ బడుటకయి యేలూరిలోని శ్రీమత్త్రిపురసుందరీ మద్రాసుకాలనుండి ప్రబోధ చంద్రోదయ నాటకముయొక్కయుఁ జెన్నపురియందలి హిందూచక్రవర్తి నీ మద్రాసుకాల (Empress of India Press) నుండి యీభక్తచింతామణి యొక్కయు నాద్యంతపతిములు సమకాలమునందే నాయుద్ధకుఁ బ్రేషితము లయి రాఁదలస్థపడినప్పు డేత్తదైన ఘటనమునకు నేను మిగుల నాశ్చర్యపడి తన్నుగూర్చి ప్రసంగించెడు నీకృతిద్వయమును సర్వేశ్వరుఁ డాశీర్వాదించు వని భావించుకొన్నాఁడను.

అస్మద్విరచితిము లగు గ్రంథములయం దెల్లనాయుల్లమునకుఁ జల్లఁదన మును సంఘటించినపి యీరఁడు పొత్తములే. అయినను భక్తచింతామణి మాత్రము నాహృదయమున కిప్పడించుక పరితాపము కలిగించుచున్నది. నా వలెనే దీనివలన నశ్చిప్తసిద్ధి పడెన యానందించి దీని నతిఘ్రిముగ నచ్చుఁఁ జూడవలెనని ముచ్చట పడిన నాయర్థాంగలక్ష్మి నిజయలక్ష్మి యింతిగాఁ జీవించియుండుట సంభవింపదయ్యెను. కాని, ఏతన్మూలమున నీశ్వరానుగ్రహ మును సంపాదించుకొన్న యాకృష్టి డియాత్మియ శాశ్వతానందిము లు గకపోదు.

ఈశ్వరుడు తన్ను రాధించువారికి నానుష్ఠిక సౌఖ్యమునుమాత్రమే యనుగ్రహించునుగాని, యైహికాభిలాషలఁ దీర్చువిషయమునఁ దా నెంత మాత్రము దోడు నూపఁడని కొండలు చెప్పచున్నారు. నాయనుభవమునకదా యంతమాత్రము సత్యముగాఁ దోపలేదు సర్వశక్తుఁడు, సర్వకారణ్యుఁడు సర్వరక్షకుఁడు నగు సర్వేశ్వరుడు తన్ను నమ్మికొల్పినవారికి న్మాయమయి వంతవఱకు వారడిగిన దేదిగాని ప్రసాదంసక పోఁడని నాదృఢనిశ్చయము. ఇట్టియనుభవమును నా కుఁగలిగించి దానిని స్థిరపఱచిన పార్థకు లీభక్త చింతామణిలో ననేకము లున్నవి. ఆయాపార్థవలకుఁ దటస్థపడి నట్టి యవ సరిములును, గలిగిన ఫలములును, నావనస్సున నిప్పును లెస్సగు స్మరించు చున్నాను గాని, యవి యన్నియు వివరింపఁబూనుట యనావశ్యకము.

భగవత్పరముగా నేను రచించిన చిన్న చిన్న సౌత్తములు మఱి
రెండు గలవు. అందొకటి పదునయిన సంవత్సరములక్రిందట ముద్రణ మొం
దిన వందనందనశతకము. రెండవది భగవత్సీర్తనలు. ఈరెంటిలో భగవత్సీర్త
నలయందే యిప్పటి జనసమాజమున కవ్యాజస్రీతి గలిగి యున్నట్లు తద్వ్యా
పనమువలనఁ జెలియవచ్చినందున, భాగవతమునందలి గజేంద్రస్తవమును
బోలె ఆస్తి కులయిన సమస్త జనులకుఁ గూడఁ బఠనీయమగునట్లు దీనిని రచి
యించినాఁడను. ఈపుస్తకమును గుఱించి నేనే తెలుపవలసిన యంశములు
మాత్రము కొన్ని యిచ్చట ముచ్చటించితిని. ఇంక దీని గుణగుణములకుఁ
జరువదులే ప్రమాణము. ఏతద్గ్రంథముదాభ్యుత్పత్తిభృతులయందు నాకు
మిగుల దోడ్పడిన రివరెండు ఎఫ్. జే. మెక్రీడి దొరగారికి సదా కృతజ్ఞుండఁ
పగుదున్నాను.

వడ్డది సుబ్బారాయఁడు.

రాజమహేంద్రవరము,

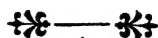
విజయనం|| చైత్ర బ|| ౧౩ శుక్రవారము,

కాలి|| ౧౩౧౫ సం||

14-4-1893.

రెండవకూర్పు! విక్రమోర్వశీయము. చక్కసలచ్చు!

ఇది కాలిదాసమహాకవి విరచితమనకుఁ దెలుగు. అప్పరసయగు మార్వశిని రాక్షసుఁడొకరుఁ డపహరించి యంతరిక్షమార్గమునఁ గొనిపోవుచుండఁగా నామెతోడిచెలికత్తెలమొట్టవినీ యాకాశగమనమునఁ బ్రాప్త్యముగల పురూరవచక్రవర్తి యారక్కఁగు నుక్కడించి యామెను విడిపించిన కారణమునఁ బరస్పరానురాగ మంకురించి వారువురును వివాహముచేసికొనిరి. ఈవిషయమే బహువిధచమత్కారములు గలుగునట్లుగా రసపోషణముచేసి యైదంకముల పాటకముగాఁ గవి రచియించినాఁడు. శృంగారసప్రధానమైనట్టి యీపాటకమునందలి భావములు మిక్కిలి పేళలులు. రసగ్రహణాలసుల కిది యవశ్యము పఠనీయము. ఏతన్నాటకమునందలి పద్యములు మచ్చున కిటు నొకటి రెండు చూపఁబడుచున్నవి.

దీనిచెల రు. 0—8—0 అణాలు మాత్రమే!

లే. గీ. స్యందఃక్షోభమునఁజేసి యిందువదన

యంస మంసముతోడ రాపాడెఁగానఁ

దలఁప నీభుజ మొక్కపే ధన్య మితర

మైనమే నెల్ల భూమికి నతిభరంబు. తృతీయాంకము.

చ. తొలుకరినీలమేఘ మిది, దువ్వనికాటఁడు గాఁడు; దాన ను

జ్వల మగునిందచాపమిది, సజ్యము దానవునిల్లు గాదు; కే

వలమును వర్షధార లివి, బాణపరంపర గాదు; వైడిగీ

టులఁ దలపించుమిం చిది, హృదీశ్వరి ఊర్వశిగాదు రూఢిగా, చ. అం.

చ. కొడుకుమొగంబుఁజూచి మదిఁ గుండకయూఁటఁ జెందియుండఁగాఁ

బడఁతుక! నీవియోగ మనివార్యత నివృత్త సంభవించెగా!

మడిమిడి కీన్మత్రాపము శిమింప నవాంబుదవృష్టిఁ గాంచి యొ

ప్పెడుతటిఁ జెట్టుపైఁ బిడుగు భీకరభంగిని బడ్డకవడిన్. పం. అం

శ్రీరస్తు.

భక్తచింతామణి

కృత్యాది

శ్రీమద్భానుసహస్రమండలవిభాసీ! సచ్చిదానందమా
రీ! మాయాపరికల్పితాభిలజఃచ్ఛ్రేణీ! దయాంభోనిధీ!
స్వామీ! నీమహిమంబు లానిగమమల్ వర్ణింప లేనన్నచో,
నే సూఢాత్ముడె నే మెఱుంగదును? దండీ! భక్తచింతామణీ. ౧

మ. వసుధం బేద యొకండు పెన్నిధి లభింపం బొంగి, యవ్వార్త స
ర్వసుహృత్కర్తరసాయనంబు నొనరింపక సంభ్రతోత్సాహమా
నసుడొక్కెడిది, గేలొజ్జ మతికి నా కిబ్బునీసేవ, హృ
ద్యకుపద్యంబులఁ జాటుకొందు; బరమ తాత్! భక్తచింతామణీ. ౨

కా. ఆరంభంబుల కెల్ల జీవము వహతాత్! నీవ కావే? భవ
త్కారుణ్యామృతవృష్టి నొందుఁజుమల్ గార్భంబు; లే నీపయి
భారం బంతియు వైచి పారువము యావచ్చుకై గావించు; బ్రా
మై రక్షింపవె సత్ప్రయత్నములు; దేవా! భక్తచింతామణీ. ౩

మ. భయమో, మోఘమో, విస్మయంబో, మఱివో, వాకట్టా, యేపే తువో
పయికి రా వెదలోనఁ బుట్టుతలఁపుల్ బాహుమై; యాశ్వరా!
దయనీయంగఁ బ్రాంగనిర్భరసర్వగ్ధారశవాగ్ధాటి, త
ద్యయశక్తి నులులు వెల్పుడ; సంతా! భక్తచింతామణీ. ౪

భగవద్గోపిమాదివర్ణనము.

—:0:—

శా. ఓనిర్వేతుక జాయమానకరుణా! యో నిర్వికారప్రభూ!
యో నిర్వాఙ్మజపరోపకారసుకృతీ! యో నిత్య! యో నిర్మలా!
యో నానాంతరయామి! విశ్వస్పృశ! విశ్వోపాస్య! విశ్వాత్మకా!
జ్ఞానానందమయస్వరూప! వరదా! సద్భక్త చింతామణీ. ౫

ప. ప్రకటత్వద్గుణానుగూఢానుచో, బాధోధివార్హిదువుల్,
సకలక్షృతలరేణువుల్, గగనవత్తత్రంబు, లత్యంతసం
ఖ్యకు నొక్కండుగ, సల్లక్షన బరమాత్మా! చాటునో, చాలవో?
యకలంకాంచదనంతభవ్యగుణధామా! భక్త చింతామణీ. ౬

మ. పదలాలిత్యను, వర్ణగౌరవము, భావవ్యక్తి, సారస్యసం
పద, నానాదృశ్యలవనల్, గుణగుకావ్యం బాకం బోలె, ని
న్నెదలో మెచ్చి మతింపజేయుచు భవత్స్పృష్టపంపంచు? మ్రొ
క్కెద, మిద్దాడెద, నీపదంబు లనురక్తిక; భక్త చింతామణీ.

శా. నామల్ నాగులు; రోమముల్ తృణలతల్; నానాఘ్న లక్ష్మంబు; లీ
జాడక నేర్చున సంగ్రహించితివి షశ్వం బెల్ల మామేనులక;
జాడక నీవు మహామృతకిరీయాడ; వీచో ద్వంబులం గన్న, ని
వీడం బాలునె వెట్టివాడయిన? దండీ! భక్త చింతామణీ. ౭

మ. ఉదయంబందున మేలుకొల్పి, పగ లెంతో ప్రీతితోఁ జెంచి, రేల్
నిదురం బుచ్చునుఁ బెక్కుమార్లు జగముల్ నిర్మించి, రక్షించి, యా
పది నొందించుట, నీవినోద మని విస్పష్టంబుగా నిట్లు చా
టెను గా ప్రభుత్వమే మెల్లవారలకు; దండీ! భక్త చింతామణీ. ౮

మ. పశుమల్ వేమక బొమ్మరిం డ్లిసుకలో బాగాప్ప నిర్మించి, చొ
ప్పడ ముగ్గుల్ పచుంచి, యాడుకొని, యాపై నాటగొల్లందుగ
ట్టడముల్ పాడొనరించి పోవుగతి, వేమల్ నీకు నీవిశ్వముల్
పాడమం జేసి, భరించి, మాపుటలు నెట్లె; భక్త చింతామణి. ౧౦

మ. గొనముల్ మూటిని సంగరిపించుకొని, బొంగు గారము గంధకం
బును బోలె దగఁ బాళ్లు వేసి, భువనంబుల్ మేటిలంకాపురుల్
గను నిర్మాణము జేసి, పోచి, తుద కెల్ల రూపు మాయెతు వే
డ్రును, స్వప్తిస్థితి నాశ కారణుడె వౌటె; భక్త చింతామణి. ౧౧

మ. ధునినాథుండు నిజాంగకంబు నెటు లట్టుల్, లోకముల్ నీవు కా
శల మొప్పన్ వెలిగార్తు, లోనడతు విచ్చామత్ర; నీకుఁ జీ
మలు పుట్టం బలె నెన్నియే నినుడు బ్రహ్మాండంబు; లాకాశముం
బలె నీ వత్తట నిండి యుండు; పరమాత్మా! భక్త చింతామణి. ౧౨

కా. నీసంకల్పమె స్పష్టి; నీవు గనుగొంటే రక్ష; నీ పూరకుం
టే సంహరము నూ; మహాత్మ ! యీ గా కీర్థామి, యీ సాగరం
నీ సర్వాస్థిత కాతకోటి, యింక వేతేలాగు సర్గంబు గా
నీ, సంరక్షణ గాని నేయదర మా నీ? భక్త చింతామణి. ౧౩

మ. ఎదురం దండము జేతఁ బట్టుక, నిజాధీశుండు చూపట్టినె,
బుదకు నేవకు నెట్టులో యతనికన్నుల్ గప్పి వర్తింతు; రే
మిది, నన్నెన్నఁడుజూడ కుండియును దండీ! విశ్వ మింతైనఁ ద
ప్పదు నీయానతి; ముచ్చతావహము; దేవా ! భక్త చింతామణి. ౧౪

మ. నినుసం బైనను విశ్రమింపఁ జొకచో నీరేజిమక్రొందు; సం
ద్రము దా నిందుక ఘోర మీఱదు; జగత్ప్రణంబు వీచుక సదా;
క్షమ సర్వంబు వహించు; నీదము వర్షంబిప్పు గాలానుసా
రముగా; నీ విరిచండకాసనుడె వౌరా! భక్త చింతామణి. ౧౫

మ. జగ మన్యోన్యవిరుద్ధవస్తువులతో సంపూర్ణమై యుండియున్
దగవుం, ధర్మముఁ గల్గి పద్ధిలుట శాధారణు నీవే గదా !
పగ సాధింతు మటంచు దుర్మదమ నక బాపాత్మకుల్ లేనినక,
సిగ పూ వాడఁగ నీవు సాధులకుఁ; దండీ! భక్తచింతామణి. ౧౬

మ. ఫలభారంబున వంగువృక్షమును గాపాడంగఁ బో ట్లాగున
ట్టులు, ధర్మప్రతిపాలనైకరతిఁ గీడు లూఁడుపుణ్యాత్ము న
ద్మిలి రక్షింతువు నీవ యడ్డపడి; తండ్రీ ! ధర్మ మేపక్ష ము
వ్వలనం దోడ్పడ వేచి యుండుదువు గావా? భక్తచింతామణి. ౧౭

మ. మరియు స్వాసన, గాలి, మబ్బులు, మెఱుంగల్, గర్జలున్, గూడువై
ఖరి, బా గోగులు రాఁగలట్టితఱి, దత్కార్యానుకూలంబుగా
ధరఁ బ్రో గయ్యెడు నెక్కడెక్కడనో నీతంత్రంబునఁ ; జిత్ర మె
వ్వరు నీచిత్త మెఱుంగ రాఫలము ! దేవా! భక్తచింతామణి. ౧౮

కా. నీకుం బ్రేమ సమాన మన్నిటియొడఁ ; నిక్కంబు సర్వేశ! యీ
లోకంబంగు సమస్త జఁతువుల కెట్లో నితల మాహార మీ
వే కావే దయసేయు మండుదువు? తండ్రీ! యట్లు గా మన్న, మం
దూకం బేక్రియ తాతిలో బ్రదుకు ధర్మము? భక్తచింతామణి. ౧౯

మ. కరదీపప్రభముండటం బురుగు తొక్కల్ వోతె, తిక్కల్, గ్రహణో
త్కర, మెవ్వనిపవిత్రసన్నిధిని నాకాశంబున నెల్లు న
త్యురు లేజంబున, ఁట్టి నీనిరుపవ జ్యోతిర్మయాకార మాం
తరదృష్టిం గను యోగి; యొండతర మానా? భక్తచింతామణి. ౨౦

మ. వెలుఁ గొక్కండ వఖండ మీవె యభవా; వేవెల్లు, రేవెల్లు, జ
క్కలుఁ, గ్రొక్కారుమెఱుంగు, లర్పులు మొదల్గా కెల్లు లెన్నె నీ
కళలే; యేకమ నందుఁ దోచెడు ననేకంబల్ భవస్మాయ; నీ
తెలివిన్ సర్వము నిన్నె కాదలఁతు బుద్ధి; భక్తచింతామణి. ౨౧

భగవత్సేవ.

శా. వేదం బంతెయు లక్షణం, బఖిల మా విశ్వంబు లత్యంబు గా,
వాదిగ్రంథము నీ వొసర్చితివి సర్వార్థపరిదర్శంబుగా;
నోదేవా! యది లెస్సగాఁ జదువుధన్యుల్, సంశయాపేతులై
మోదం బొందుచు నిన్నుఁ గొల్తు రనిశంబుక; భక్తచింతామణి. ౨౨

మ. మనుజుల్ భిన్నపదస్థు; లండఱుఁ దా మధ్యాహ్నమం దెవ్విధికి
గనుపట్టుకొ రవి నూటిగాఁ దలకు నాకాశంబునం దెవ్విధికి,
నిను ధ్యానించెనువారి కెల్ల నెదుర్కొ నీరూపు చూపట్టు, నో
యనఘా! హృద్గగనంబునందు; మునివంద్యా! భక్తచింతామణి. ౨౩

మ. పులకింపం దను వెల్ల జల్లుమని, యుహ్నిగంగ సర్వాంగమల్,
గళముకొ గద్గదికం దగుల్ కొన, వడంకం గాలుసేతుల్, మద
శ్రులు ముత్తెంబులు వోలె రాల, నెదురం జూపట్టుచున్నట్టై, ని
గిలువం గల్గునుఖంబు యోగియె యెలుంగుక; భక్తచింతామణి. ౨౪

శా. రారాజుకొ నినుఁ గొల్చుగౌరవము, భూరాజుకొ భజింపంగ శీ
లా రా సేరుచు? సార్వభౌమమును బాదాకాశ్రాంతులై మానులకొ
దా రారాధన సేతె ని న్గనియె కాదా; మేఱయుకొ సింగపుం
గారుణ్యంబునఁ గాన నిగ్భయ మగుం గా? భక్తచింతామణి. ౨౫

మ. జలధిం గాలినడం దరించు, ఘనపాషాణంబు దేలించు, ను
జ్వలదగ్నిం గమలాకరాంతరమునోజం జొచ్చియేతెంచు, ని
శ్చలభక్తికొ నిను నమ్మి కొల్చునరుఁ; దోసర్వేశ! నీవేవకా
వలికిం దుష్కరమున్నదే యొకటి? దేవా! భక్తచింతామణి. ౨౬

శా. పాపారణ్యదవానలంబు, శుభక్ష్మావరంభవీజాంకుర
శ్రీవర్జన్యము, కామరోపముఖవైరి త్వేళభృద్ధాగుడం,
బాపద్ధ్యాంతవిభాకరోదయము, మోక్షానందకందం, బహా!
నీపాదస్మరణంబు జీవులకుఁ; దండ్రీ! భక్త చింతామణీ. ౨౭

మ. తలిదండ్రుల్ బలెదప్పు లోఁ గొనుచు నాత్సల్యంబునం బోత్రు, నె
చ్చెలియుం బోతె సుధామయోష్టలకు మానేనుం బెటింగింతు; కే
వలగృప్రభుపట్టు నీప్రజలయిప్పందుల్ దొలంగింతు; ని
న్నెలమిం గొల్వమి మాయభాగ్యదశ గాదే భక్త చింతామణీ. ౨౮

శా. దేవా! నీ వొనరుంతు శిక్ష లని భీతిం జెంది, నీపాదముల్
నేవింపన్ దలపోయుకంటె, గరుణాసింధూ! భవస్వాణిర
క్షావైష్య మతుక్షణం బనుభవజ్ఞానంబునం గంచు, బ్రే
మావిరూఢిన నీన్నుఁ గొల్పుట ఎరం బా; భక్త చింతామణీ. ౨౯

మ. తనుఁ బోషించెడుతల్లిదండ్రులయొడఁ, త క్షేలుభూపాలపా
లను, దక్ష దైవనోజ్జపట్ల, దనకున్ ల గ్గెందుసన్నితువుో,
దనతో జానుపకారకేవ, నెన రొందన్ నేర్పఁగా కే ప్రయో
జన మస్మత్పరిచర్య నీకుఁ; ౩౦

శా. తానంబుల్, తపముల్, జపంబులు, మహాదానంబులున్, దీర్ఘనే
వానిష్ఠానియమాదు లంతగ భవద్బాచంబు రంజింప లే,
వానందాశ్రునిమిలితాక్షులును, సర్వాంగీణరోమాంచ మా
నీనిశ్చలభక్తి పాలికను; దండ్రీ! భక్త చింతామణీ, ౩౧

మ. నడివేసంగి, నెడారి, బగ్గమునునెండన్, మట్టమధ్యాహ్నము
ప్పు, దుదన్యాగ్ధితుఁ డైనపాంథుఁ డమృతంబున్, నీడయే, గోరుకై
ఎడి, సంసారమునందుఁ దాపముల కోర్వన్ లేనిమర్త్యుండు, నీ
యసుగుల్ దక్క, మత్తుమి గోరఁడు గదయ్య; భక్త చింతామణీ. ౩౨

శా. ఏనుం కెక్కినవాడు గుక్కలకుఁ దా నేరీతిగా జుకక

త్యానందంబ న శేగనో, యటు తనూయాతన్, జగన్నాథు ని
శ్నే నిక్కంపుసహాయుఁగాఁ గొననరుం డేయాపదల్ చ్చినన్
వాగన్ లత్య మెనర్పఁ డిందుకయు? దేవా! భక్తచింతామణీ. 33

మ. కవచంబున్ ధరియింప, మేని కది మే ల్కా పాను గానుండు నా
హవమందున్? పూని నిన్నుఁ దాలించిన, భూమ్యాకాశలేజఃపయః
పవనోద్భూతచరాచరంబులను శేభంగంబు దేహాత్మ లాం
దవు; నిస్సంశయ మిందు నందు; బహుమాత్రా! భక్తచింతామణీ. 34

శా. నాసామర్థ్యము గన్న, నాదెహఁ గనన్, నాయక్కఱు గాంచినన్,
నాసంసారము గన్న, నామనసు గన్నన్, నావిధుల్ గాంచినన్,
నీసాంగత్యము, నీసహాయతయుఁ, దండ్రీ! ముఖ్యమం చెంచ న
య్యా? సర్వేశ్వర! నాకు నన్ దెలుపు; దేవా! భక్తచింతామణీ. 35

మ. అయ్యో! నిన్ను వెలుంగ కన్న, బరమాత్మా! మాకు ధర్మప్రసా
త్తి, యధర్మాత్మ నిష్ప్రతి, కష్టసహనస్థే హస్తి, యాపన్నివృ
త్తియఁ, దాపత్రియాశాంతి, యభ్యుదయఘాతిహాస్తి, సత్యానుర
క్తి, యసత్యాతివిరక్తి, ముక్తి యును గడే? భక్తచింతామణీ 36

మ. నిను శేమితునిఁగాఁగఁ జేసికొనినన్, నిక్కంబు, హాకంబులొ
నను నాకెవ్వఁడు శత్రు వుండఁ; పులిలా తిర్యామి నీవేకదా
యసఘా! నాకెపు డెందు కియిమము సంపాప్తించినన్, భీతి నొం
దను; నీ వెల్లడఁ దోప నుందు; పరమాత్మా! భక్తచింతామణీ. 37

మ. ధనికుం డాహ్లాత్యుగ్రవృత్తులన్, దైవ్యంబునం బేదయున్,
జను లిట్లందఱు దుఃఖ మెల్లఁ గొనఁగా, సౌఖ్యంబు, నానందమున్
ఐని లే కిక్కడ, నిన్ను చేరుకొనె; నీపాదంబు లే గొల్తు; వా
నిని జీతంబుగ నాకు నీగదవె; తండ్రీ! భక్తచింతామణీ. 38

శా. నీకారుణ్యము నాపయిం గలుగుపొంటెం, బెద్దకాలాబు నే
 నీకు న్నిశ్చలభక్తి నేయవలయున్; నీచిత్తమే వచ్చినన్,
 నాకోర్కూర్ నెఱవేర్తు నాక్షణము యత్నం బేమి లేకుండనే;
 నీకై జంకను; నాకే నే వెఱుకు; దండీ! భక్తచింతామణి. ౩౯

మ. త్వరతో నీవు మదీప్సితార్థము ఫలింపం జేయ లేదంచు నే
 బరుసంబాడ నిరాశతోడ; నెద విశ్వాసంబు వీడె; నిరం
 తరమున్ నిన్ ధృతిఁ గొల్పువాడె, బ్రభుచిత్తం బెత్తటి న్వచ్చునో!
 కరుణాశుండవు, ధర్మమూర్తి వకలంకా! భక్తచింతామణి. ౪౦

మ. తరువల్యాదుల వైనపువ్వుఫలపత్రంబుల్, నదీతోయముల్,
 సరిగా నక్కఱ కబ్బునయ్యె; యవి యోస్వామి! పగాధీనముల్;
 గరిమన్ భక్తిరసాభిషేచనము నే గావించి, యహ్లాసనా
 త్సరసీహర్షణ నీ కొనర్తు; బరమాత్మా! భక్తచింతామణి. ౪౧

సానుతాపస్థానము.

మ. జననీగర్భముల ననుండఁగ విదేశం బేగి, పెక్కెండ్లకు
 జనుదే, దండీని గాంచుబిడ్డవలె, నీసంబంధమున్ ముందు నే
 గన కీవేళ నెఱింగి, న్నేహభయశంకానుత్త్రహృత్పూర్ణభా
 వనమై నిల్చితి; జేరఁ దీసికొననే, సద్భక్తచింతామణి. ౪౨

మ. జనకుం డిచ్చినసాము దుష్కియల వెచ్చుపెట్టి, రోగార్తుడై,
 తనుఁ త్రోవం బలిమాలుపుసుగతి, బోసం బెల్ల దోషైకవ
 ర్తనలం జొన్చి, మహాపరాధి నయి సంతాపించెదన్ దీనతే;
 ననుఁ గాపాడెద నోడకుండు మను; రండీ! భక్తచింతామణి. ౪౩

మ. మన జాండై పను వాటకంఁటై బనుజన్మం బెచ్చు, నీ వెట్లు చా
నిని బుట్టించితివట్లు చేయు న-; హా! నిర్భాగ్యతఁ జ్ఞాన మె
ల్లను వ్యత్యస్తముఁ జేసి నీ విధుల నుల్లంఘించెదఁ నేను; దం
డన కర్హుండను బోవవే నను దయఁ; సద్భక్తచింతామణి. ౪౪

శా. నేనింతుఁ భవదీయపాదజలరుట్టింతానుపానంబుతో
దేవా! మందు; ననామయత్వముఁ బ్రసాదించంగజే మేనికిఁ;
బ్రావృణ్ణేషుముప్రాపు గల్గినను, దాని బేర్చినే వృక్షముఁ?
నీ వుండఁ పూది, నాను వ్యాధిభయ మున్నే? భక్తచింతామణి. ౪౫

శా. నాతో నిత్యముఁ బథ్యపు నైతుకులఁ నంజం దొంకొంటి, వ
య్యా! తండ్రీ! యసమర్థు పేమయిది; నే నుల్లాఘుడం గానె నీ
చేతోపిఠిఁ దలంచినంతన? ప్రభూ! చేహర్పవే పడగ్రా
పేతాన్నంబు వేదనం బిడి తానఁ వే; భక్తచింతామణి. ౪౬

శా. స్వాదుర్ చేదులు నేర్చి నీ వెదురఁ గుప్పల్ వోయఁ బని, జ్ఞందులొ
జేదుల్ మేము భుజించి, ఘోరయజలం జే టొందుచున్నాము; నీ
పాదధ్యానసుధారసం బొకటి దప్పఁ వాని కేమందు లే;
దో దేవా! యది గొల్చి కావనఁ కృపాళూ! భక్తచింతామణి. ౪౭

శా. పాముల్ గప్పలఁ బట్టి మింగుగతి నూపాపంబులే వ్యాధులై,
నూమేసుల్ కబళించుచుండ, విడిపింపం జాలి పీక్షించుటల్
నూమీదఁ నెన రేదియో, పరుల హింసల్ నీవినోదంబులొ,
స్వామీ! కావనె, యార్తరక్షుండవు గావా? భక్తచింతామణి. ౪౮

మ. కరచుల్ దుర్గ్రహణాదికర్మముల, నాల్కల్ తుచ్చదుర్భాషలఁ,
జరణంబుల్ చనరానిచోట్లఁ జనుటఁ, జక్షుస్త్వగాదీంద్రియో
త్కరముఁదుర్మయవృత్తులఁ, పృథకుల్ గ్రాహ్యదులఁ, మైలయాఁ,
జరిపద్ధత్య మొసంగు మాకు నినుఁ గొల్వఁ; భక్తచింతామణి. ౪౯

కా. తేత్రస్వామిని జూడ మబ్బి వశువుల్ చే నేయఁ బడ్డట్లు, నా
 నేత్రాదీంద్రియమల్ దురాశలను దుర్మతిం బ్రనతింఁచు, వి
 శ్వతాఁడుం బరమాణురూపు, నినుఁ గాంచక లేఁ; నద్దోషచా
 రితా! నక జెఱఁ బెట్టకే కరుణఁ; దండీ! భక్తచింతామణీ. ౫౦

కా. నానాభంగుల దుర్మదోంద్రియకరీంద్రంబల్, దురాశావశా
 ధీనస్వాంతములై వశంపడక వతింఁచు; సనా త్వత్పదా
 తానంబం దనురాగశృంగులతోడఁ వాని బంధింప, వి
 జ్ఞానాంకూరసంఘంబు జూసఁగవే; సద్భక్తచింతామణీ ౫౧

మ. కలుల్, దామరపూవులు, మగుఁగులొక గన్గొంచు బాలుండు, లోఁ
 గలలోఁ తెంచక, వాని కందు దిగి నున్నల్ వేయుచరించుబానం,
 బలుసంసారమునందు భోగపాతక మున్నుండనై, మోహవి
 ల్లులఁ దొల్కొంటిని; సద్ధరింపనై కృపాసూ! భక్తచింతామణీ. ౫౨

మ. జలధిం బోయెడి నావచించును స. సారంబున దొక్కమా
 ఱలమి న్నందును, గూలుమక మరల, సర్వావస్థలందుకే భయం
 బలవంగా, నెపు డేమి నూడ నొ యం చార్తుండ నై కొల్లు; వ
 త్సలతెక బారము నేర్పు బాగుగఁ; ఎచేత! భక్తచింతామణీ. ౫౩

మ. అనఁకఁ ము న్నొకకీడు నేయ; విడఁ జేయం బోవు నా కెన్నఁడుక;
 గలుపాత్ము డను, నాదుపాపఫలముల్ గాలానుసారంబుగాఁ
 గలుగఁ నే భుజియింతు; నైనను భవత్కృత్యపూరంబునఁ
 దొలఁగుం బంకము లన్నియంచు నినుఁ గొల్తుక; భక్తచింతామణీ.

మ. ఇది మే కియ్యది కీ డటంచు, మది నూహింపంగ రాకుండుచి
 మృదశక, జీడిటియందు దివ్యై బలై కైకొగల్గెగా ని, సుఖా
 స్పద మౌమాద్దము ధోమ; నేమదురివస్థల్ పంచబంగళ మో;
 దుఃఖముల్యస్మృతి నిల్పు నా కెపు డనంతా! భక్తచింతామణీ. ౫౪

మ. ఫలపర్ణ పృసవాదులన్ భవదవల్పపౌఢశిల్పంబుఁ గ

మ్మల నానందజబాష్పముల్ దొరగఁ గన్పుట, దేవ! మాగొంటుఁజేఁ
రల వమాత్రఁ గుటి నిట్టియద్భుతచమత్కారంబు; హా! యంచు, నెం
జలి నీ కంజలిఁ గూర్చు, నక సయిప దోషి; భక్తచింతామణి. ౫౬

కా. అజ్ఞానంబున సల్పుదుష్కృతము లెన్నె యుండునో కాని, నీ
యాజ్ఞ నీటి యెట్టిగి చేసెనవియో హా! లెక్కనుకొ మీటె; స
ర్వజ్ఞ! నామది నిష్ఠులం బొరలుచేవక బొక్కెదుకొ; మామకా
వజ్జల్ నైఃపవె; పాపవే వెతల; దేవా! భక్తచింతామణి. ౫౭

కా. ఎన్నో పాపము లాచరించితిని; నన్నేదార రక్షించెదో?
నిన్ని తిల్లిగఁ,దండ్రీగా, గురువుగా, నిక్కంపుమిత్రంబుగా,
మన్నింతు న్మది, నాయుంబులు క్షమింపకొ ననివే; యైన, నే
గన్నీ రోడిక గట్టఁ గార్చు బడితిం గా; భక్తచింతామణి. ౫౮

కా. తిత్తుల్ జో పమరించి యూయకొలిమి, దేవే! యిన్నట్లు, ప
శ్చాత్రాపంబునఁ దప్తమై, యిపుడు నిష్కాలున్యమై, మెత్తనై,
చిత్తిం బున్నది; వెండియుం గరినమై చేటొంద కుండంగ, స
ద్యుత్తిం జేయవె నెయ్యపుంబురుసవేదికొ; భక్తచింతామణి. ౫౯

కా. పిన్నం గారడివాడు వింతగ మహావేణ్యగ్ర మెక్కించులా
గెన్నకొ మానఁజన్మ ముత్తమము నెన్నెత్తించి తీ వజ్జ; న
న్నన్నా! హానికరంబు ను మ్మిది; మహాత్మా! కాచి యెట్లుండెదో?
నిన్నీ నమ్మక యున్నవాడఁ జామి; తండ్రీ! భక్తచింతామణి. ౬౦

కా. పాపాత్ముండను; బాపసంభవుడ; నే బాపంబులే సల్పుదు; ;
బాపి; బాప! పాపనాత్మ! నను నిష్కపుం బొనర్చుగదే?
నీపాపంబులే దిష్కు గాని యింక దండ్రీ! నాకు నేదిక్క లే;
బాపద్బాంధవ! కావుకావు ను; దేవా! భక్తచింతామణి. ౬౧

కా. కించిజ్ఞత్వము మేలు కీ డనుచునుం, గీ డెంతో మేలంమఁ, దోఁ
పించుం; గావున మాకు నేర్పఱుచుకో వేఁగివ్వఁ గవ్వ; మీ
వెంచన్ సర్వవిదుండవు, హితుడ; వేయెఱుక్కఱు మాకుఁ బ్రా
ప్తించు దీర్పవె నాని నెల్లను; గృహిణీ! భక్తచింతామణి. ౬౨

కా. వీవో వచ్చియు రాని తొక్కునును లట్టిట్టంమఁ బోవ్వెట్టఁ, ద
ద్యావం బారసి తల్లిదండులు స్వసంతానంబు నూ రార్పరే?
నానాక్యంబు లపూర్ణభావము లసందర్భార్థబంధంబు; లో
దేవా! యుల్ల మెఱింగి కావు శరణార్థి; భక్తచింతామణి. ౬౩

మ. ఫలవృక్షంబులఁ బండ్లిఁ, బుష్పములు పుష్పదుర్బచ్చట, లైరుల
బలుధాన్యంబులు గల్గి మండినను, దద్యావంబు కూన్యంబ కా;
యిలలో నన్ను నవంధ్యఁ జేయఁగదవే యీశా! భవద్బస్తికి
జెలువై యొప్పుగుసత్ఫలం బొసఁగి; తండ్రి! భక్తచింతామణి. ౬౪

మ. ధనముల్, ధాన్యము, లిండ్లు, వాకిలులు, గాంతల్, సంతతుల్, వస్తువా
హనముల్, దోటలు, దొడ్లు, భూములు, సమస్తైశ్వర్యముల్ గూడ నీ
యనుకూలత్వము లేనియప్పుడు మహానర్థంబులు, దుఃఖన
ర్థనముల్; గాన నొసంగు దీవన; లనంతా! భక్తచింతామణి. ౬౫

మ. ఇది మే లియ్యది కీ డటంచు, మది నూహింపంగ రాకుండుచి
క్కుడశక్, జీతకటియందు దివ్య బలె నైకోఁ గల్గెనా ని, నుఖా
స్పద మానూర్థము దోచు; నేమదురవస్థల్ పందబంగళ మాఁ;
దదమూల్యస్మృతి నిల్పు నా కెపు; డనంతా! భక్తచింతామణి. ౬౬

కా. దూరస్థంబు నగ్రాగ్రసంఘన కెటు ల్లోచు న్నమీపస్థను,
ట్లారీతి, గతమాగతింబు బ్రకృతం బట్లొగన నీనకు; నో
నీరేజా ప్రహిమాంకు శ్రేతయుగళా! నే గూపకూర్మంబు; నా
శేరంబుల్ త్రమియింపు; గో దుడుపు; తండ్రి! భక్తచింతామణి. ౬౭

శు. తలిదండ్రుల్, గురువుల్, సహోదరులు, గాంతాసంతతుల్, బంధువుల్,
చెలు, బంధుల్, పరమోపకారు, లలితుల్, శిష్యుల్, పృథుల్, భృత్యు, లా
ర్తులు, దీనుల్, వికలాంగు లిది దెవరి సేరాపంజునఁ జూడఁగా
వలె, న న్నట్టులు దిద్దు వారియెడ; దేవా! భ క్తచింతామణీ. ౬౮

శా. శారీరావయవంబులుం బలె, బృథక్సామర్థ్యసాశ్యోన్యవి
స్తారాపేక్షమిథస్సహాయములు గా, సర్వేశ! నిర్మించి తీ
వారా! స్థావరజంగమాత్మక సమస్తాజాండమల్; మ మ్మెట్టుల్
చేరెన్ స్వార్థపరత్వ; ముంప కది తండ్రీ! భ క్తచింతామణీ. ౬౯

శు. వనమం దామలు గాలిచేత బలె, విశ్వంబందు జఠాత్కరం
బనఘా! మృత్యువుచేత రాల్పబడి, మన్నె పోయెడు; మోక్షసా
ధన మీమేను వృథా నశించు నని సంతాపించెద; వేగ మీ
తను వెత్తించిన మే లాసంగు; పరమాత్మా! భ క్తచింతామణీ. ౭౦

శా. పగ్గాలం బలె నాసల నివచయమల్ బంధించి త న్నీడ్వఁగా,
సి గ్గింతైనను లేక, సంతసిలు నాచిత్తంబు; తద్బంధముల్
నుగ్గె నిత్యసుఖంబు బొందులెరువున్ జూడంగ లే కున్న; దీ
యెగు న్నానిమి, తిన్నజేయు మది; తండ్రీ! భ క్తచింతామణీ. ౭౧

శు. “కడి యన్నం గబళింప నోరు దెలియ; గల్లెం బనన్ మూయు,” న
న్నుడి సత్యంబు; సుఖంబు లాసపడెడు; యుక్తక్రియల్ గిట్ట; పీ
చెనుచిత్తంబును దియ్యనీటివడికిం జేపం బలెన్, నీడుక
ట్టడ కిష్టంపడఁ జేయవే దయ నఖండా! భ క్తచింతామణీ. ౭౨

శు. అనఘా! నీవెఱ పన్నసేతువు, దృఢంబై చుట్టివంగాక, నా
మన సన్ చంచలవారిపూర మింక నెమ్మై నీచమాగ్ధంబులఁ
జనకుండున్ బరమాత్మా! యెవ్వ డెట దుష్కార్యంబు నే జేయఁగో
రెన, నీ వివృడ తోచి మాన్పు మది; తండ్రీ! భ క్తచింతామణీ. ౭౩

కా. నాయం దొప్పలుఁ దప్పలుం గట్టుగు నిన్ను బట్టి; కాబట్టి న
 స్నేయశంబున కే నొటల్ వొగడ, నిన్నెయంచు మోదించు; న
 ప్లే యేరేఁ దగడంగ నన్ననుచు, మాయింపంగ నాతప్ప, ని
 న్నాయయ్యా! బలిమాలికొందుఁ; బరమాత్మా! భక్తచింతామణి. ౭౪

మ. పదిలంబై యటుతక్ దనర్చుపరముక్, బల్చోటులక్ విస్మృతిక్
 మెదుకం బూనినవానిచందమున, నే విజ్ఞానహీనుండ నై,
 హృదయాంభోజమునందుఁ దేజరిలు నిన్నెంచెదా భావించు; నె
 మ్మది నిం జూడఁగ జ్ఞానలోచనము నిమ్మా; భక్తచింతామణి. ౭౫

కా. పాణిపాయమునందు పీఠుగురు భార్యపుత్రమిత్రులుక్;
 బ్రాణిత్సగమునప్పుడుక్ విడువ వాపద్బాంధవా! నీవు; నా
 పాణిం బస్థిర; వంశ్యవేళ నను నశ్రాంతిక్, భవద్ద్యానపా
 రీణస్వాంతు నొనర్చు; మోక్షఘవిదారీ! భక్తచింతామణి. ౭౬

మ. గొలిపింపంగదె ధర్మ వెల్లపుడు; రక్షింపంగదే దీమలన్;
 గొలిపింపంగదె నీపదాంబుజములక్; గు య్యాలకింపంగదే;
 తలపింపంగదె నీదుపేమి; మహాధంబుల్ తుమింపంగదే;
 విలపింపంగదె నిన్ను జస్ర మెద? దేవా! భక్తచింతామణి. ౭౭

కా. సర్వాఖ్యంపులునాదిమీఁదఁ గద ధాతా! సర్వలోకంబులన్
 నిర్మాణం బొనరించి నాడెవు; సహింలే మూలబంధం బయో
 దుర్మానుల్ చెడఁ గొమ్ముమండుఁ గని తద్దోషంబు, బ్రహ్మాండముల్
 నిర్మాతకీతిజంబు లొఁ గదవె తండ్రి! భక్తచింతామణి. ౭౮

భగవదుపకారస్మృతి.

శా. పాశ్చాత్యులకుంగకృంగములపైభాగంబునందుండి యీ
భూలోకంబున దూకు నాకర్షుఁ దుంపు న్నన్ని సంద్యలెనో,
యాలెక్క సరిదేవు మేటిగణకుం డర్హుండొ, కాకే డిక్క
బాలుం దేవ! భవత్కృతోపకృతు లెంచన్? భక్తచింతామణీ

౧. ఎన్నోతప్పులు బ్రాహ్మణులు నా దేవుడును లేకయే;
చెన్నంబుల్ చెలువం దలంచిన, లభించే మేలు లెన్నెని; నీ
కన్న నీవనికీ గారం బెవరు పైగాఁ బిల్లలం దల్లిలా
గెన్నం దేముఁ బెట్టు ని న్ముఠుఁగ దండ్రీ! భక్తచింతామణి. ౮౦

శా. అన్నంబం దుదకంబునందు, గృహశయ్యానానసీతంబులం
దు, న్నానావిధలీలలం, దఖిలనం నృత్యవే తోమ; నో
యన్నా! మాకు నిమేషమున్ బండుక శక్యంబే సృశక్తిన్ భువిన్?
న న్నీవే బంధికింతు రేగిగ లనంతా! భకచింతామణి.

మ. ములుతోడన్ ములు వుప్పువట్లు; కరుణాంభోరాశి! నాకీదులం
బలుమా తీవు దొలించినాడవు మహాపత్తుల్ ప్రియోగించి; నేఁ
డెలియన్ లే కుపకార మప్పటిమహర్తిన్ దూఱితిన్ ని; న్నయో!
తులువన్, నెఁపవె నన్ను దీవజవబంధూ! భ క్తచింతామణీ. ౧౨

తా స్వందంబుల్ మొదలై నిమిత్తములచే, స్వప్నాగలన్, సన్నగా
ముందే నాకు భవిష్యదర్శములచోవుం డెట్లు; దట్టై ని
బ్బుండుల్ రాగలవన్న, ని స్మృతమవన్ బాగ్ధించి, నీచాటునన్
ముందున్ వానికిఁ గావరాక; పరమాత్మా! భక్తచింతాణి.

కా. ఆపత్నింధువునం దగాభమగుచో నట్టిట్టు నే గొట్టుకొం,
చేపట్టుం గన కూపి రాడక భయాధీనుండనై, యార్తర
ఋషారీణ! కృపానిధీ! యభయహస్తం బీవె దేవా ! యనన్,
నాపైఁతెప్ప గదల్పజే దిగులు డిందన్? భక్తచింతామణి. ౮౪

కా. ఏ డేండ్లప్పుడు నాదుతండి, పదొకొం డేండ్లపు నాతల్లి, నై
దోడు, న్నన్నును, నీపదాబ్జములపై దుఃఖించుమన్ వెచిటా,
నాఁడారంభము, తండి, తల్లి, గురువున్, జైవంబునై, మాకు నే
కీడు న్మూడక యుండఁ బోతు వెనర క్తిన్; భక్తచింతామణి. ౮౫

మ. ఐరసిద్ధాంజన మిచ్చి యంధతను మాన్పన్, వెజ్జు నేవించుఁ ద
త్పరతన్ మానవుఁ; డక్షు లాదిగను సర్వం బిచ్చి రక్షించునిన్
స్మరియింపం, డకటా! కృతఘ్నతను; యుష్మజ్ఞానభానుప్రభన్
విరియింపంగదె మాతమోభరము; తండి! భక్తచింతామణి. ౮౬

మ. నిముసం బేమటిసన్ సమస్తజగముల్ నిర్మూల మాఁ గానఁ బ్ర
వ్రామ! నీఁతెప్పలు వాల్చ వెప్పుమను; నీ కన్యంబు నేదిక్కుఁ గా
నమి, నీభక్తులఁన్నపంబు లెవి యైనం బ్రేమ నాలించి నే
మమె చేకూర్తువు; నిన్నె గొల్చెద మహాత్మా! భక్తచింతామణి. ౮౭

మ. నిదురం గల్పన చేసి, దానివలనన్ దేహంబు, డెలిదంబుఁ, బ్ర
త్యుదయంబున్ సరిక్రొత్త సర్వేశ్వరగిరిన్, దుఃఖాదులన్ సర్వదా
మది, మై, చీకక యుండ, మాకు మఱి పన్నందున్ బ్రసాదించి; తి
ట్లైది నీసృష్టి, జగద్ధితార్థ మది తండ్రీ! భక్తచింతామణి. ౮౮

మ. “అడుగ వ్రానినఁ బెట్ట దమ్మ” యనుసామ్యం బారయన్, నీకు మా
యెడలం గల్గిన ప్రేమకు స్మిగులఁ దుండ్రీ! యద్భుతం బయ్యెడున్;
బుడమిన్ మే ముదయంబు గాకమానుపే, భూలేశ! కల్పింపవే,
కుదువం, గట్టఁ, దొడన్, సమస్తమును మాకున్? భక్తచింతామణి. ౮౯

మ. అయ్యో! మే వతిమూర్ఖచిత్తులము గామా? కన్న, గారో, గూడు, గుడ్డయు, లే తార్తిని బొందువాండ్రుఁ బలుగుండ్రుం గాంచుచున్, మాకు నట్టియవస్థలో దొలగించునీడయకుఁ దుష్టిం బొంద, కత్యాళ నెన్నియు వాంఛింతు; మ వెల్ల నేమిటికిఁ దండ్రీ! భక్తచింతామణీ. ౯౦

ఉదయప్రార్థనము.

మ॥ అవివేకాంధ తమోనిరాకరణదివ్యజ్ఞానచక్షుఃపదా!
భవరోగార్తచహాళివగ్వర! జగద్బాహ్యోంతిరవ్యాపకా!
రవికోటిప్రతిమాన! నైగమశిరోరత్నాయితాంఘ్రిద్వయా!
భువనాధార! పురాణపూరుష! స్వయంభూ! భక్తచింతామణీ॥ ౧౯

కా॥ నైతస్యార్క మరేచిగుచ్చశిఖలఁ, సమ్రస్తితం బయ్యెనుఁ
జేతోవ్యోమతమపరాగము; నిసి నీనంబు మద్బుష్టలి
వ్రాతం బక్షీసరోజకుట్కులదళాగ్నింబుల్ గదల్చుఁ; మహా
కాశండంబున కక్షపక్షు లెగయుఁ; సదభక్తచింతామణీ. ౯౩

మ॥ అవనిం బాఠినటెంక నాతనము, నూమ్మెంకూరముఁ, మోకయుఁ,
జివురుల్, గొన్నలు, నాకులుం, బువులుఁ, బిందెల్, గాయలుం, బండ్లు, ను
ద్భవ మావృక్షము నైందోజాలికువలెం బల్నిద్ర మేల్కొల్పి, రే
యవరూఢం బగువిశ్వముం దెలుపు; దీకా! భక్తచింతామణీ॥ ౯౩

మ॥ జనసంచారము పూర్తిగా నడగి, నిశ్శబ్దంబుగా నున్న ప
త్తనముఁ యామికుపోలికఁ, విషయసంతానంబు గాఢప్రస
ప్తిని లీనం బగుగాత్రి యెల్ల, జడ మాదేహంబు జాగ్రత్తతో
ననపాయఁబుగఁ గాచినాడెవుగదయ్యా! భక్తచింతామణీ॥ ౯౪

మ॥ చనుఁబాల్లోలిచి, తొట్లలో నునిచి, పజ్జ న్నిల్చి జోకొట్టుచున్,
గను మూయం, గను గల్లి తల్లి, నిసువుం గాపాడుచందాన, భో
జనముం, దల్ప మనుగ్రహించి, పవనస్పర్శంబునన్ నిద్రపు
'చ్చి, నిసిం గావలి గావె మాకు? గుణరాశీ! భక్తచింతామణీ॥ ౯౫

మ॥ మను శే భూగమ నాచు, మాతృజరంబుం జొచ్చి యున్నట్లు, శ
య్యను రేయెల్లను నిద్ర నుండి, యుదయం బైసట్లు మేల్కొంటి; నా
కనులం బాపజగంబుఁ గన్గొనక మున్, గన్గొందు మే లొండఁ, బా
వనముల్ తావకపాదపద్మములు; దేవా! భక్తచింతామణీ॥ ౯౬

మ॥ తరుకాళం గుఱుమంబులుం బలె, భవతాగ్రుణ్యమూలంబునన్,
వరదా! మద్రగనం జనించినలసద్వాక్యంబులన్, నీ పదాం
బురుహద్వంద్వము విశ్వరూప! యిదె నేఁ బూజింతు నీవేకువన్;
బంపాలింపవె పాపముల్ వొరయకుండన్; భక్తచింతామణీ॥ ౯౭

శా॥ గూటం బిమ్మకకందు వెల్లపు డనుఁగుం దల్లి ధ్యానించుచున్,
దోటి నివ్విచ్చి నడమి తెచ్చినను, సంతోషంబు, విశ్వాసమున్,
బాటిల్లంగను, నట్లు నీయెడల మద్భావంబు గావింప, ని
ష్కృటిల్యాత్మతఁ గొల్తు ని న్నడయ; మీశా! భక్తచింతామణీ॥ ౯౮

మ॥ ఎరకుం బిల్లలఁ దల్లికోడివలె, మ మ్మొడఁ బగ ల్లిప్పు దీ
శ్వర; మే లోర్వక మాయగ్రద్ద యెడఁబాపం జూచెడి వృమ్మ; ద
త్తరపాదానతి సోక కుండి, నను తెక్కల్ గప్పి కాపాడ, నీ
చరణద్వంద్వము నాశ్రయింతును సదా; సద్భక్తచింతామణీ॥ ౯౯

మ॥ తెలవాతెక; గను చూడఁగలె; నయినన్, దేవా! జగం బంతటన్
జలవచ్చన్న నభికుహారజని నేచందం బటుల్ నుందుచె
స్కల నే మన్నది గాన రాదు; వను నంధప్రాయు, భద్రంబుగా
మెలగింపంగ దె సామమై యెప్పుడు; సామీ! భక్తచింతామణీ॥ ౧౦౦

సాయంపార్థసము.

శా|| భావాతీత! భవాద్విపాత! కరుణాపారీణ! దీశాపవా !
 సేవాసీత! పరాత్పరా! శుభకరా! విద్యాప! సర్వేశ్వరా!
 దేవా! నిత్య! నిరామయా! నిరుపమా! దివ్యాద్భుతప్రాభవా!
 జీవాధార! ముముక్షుస్సాత్పుటనివాసీ! భక్తచింతామణీ. ౧౦౦

మ|| కొఱఁగు ల్మాని కులాయనూలగులు పుల్లు లోవలె, మామాపసుల్
 దఱపిం జేసిక, నీయన్గ్రహముకల్మిం జేరుకొన్నార మి
 త్తటి మాగీములు; నేటిమానడతలం ద స్వాస్థ్య లేమున్నవో,
 యెఱుకే నీ; కపరాధమల్ సయిపు; తండ్రి! భక్తచింతామణీ! ౧౦౧

మ|| మునిమా పాటలు మాని, బిడ్డఁగు గృహంబుం జేర, మై నిండ నం
 టినపెంధూళికై దల్లి యేనపడి, వానిం బోరుకాడింపదే!
 దిన మెల్ల గలువంబులే సలిపిరిం; దేవా! మహాపాతకి;
 నను ధాతాత్మునిఁ జేయనే కనికరానఁ; భక్తచింతామణీ! ౧౦౨

మ|| ఎదురకొ గౌతమిశాచముల్ నిలుచునట్లే, ఘోరదుష్కృత్యమల్
 పౌదగూదర్పమునందు బింబితములై, యీరేయి నాకంటికి
 నిదురం బాపెను నంచు బెగ్గిలుచు, నే నీనామమంత్రంబు ముం
 దిదె యుచ్చాటనకై జపించెదను; దండీ! భక్తచింతామణీ! ౧౦౩

మ|| ఉదయం బాది, హత్తరోపకృతులెన్నో చేసి తీ విశ్వరా!
 పద మైనం గదలింప శక్తులమె దేవా! నీ వ్రపేక్షించినఁ?
 సదయా! కంటికి తెప్పలా గనునిమేవం బీవు తో డాటచే,
 నుదినం బయ్యెను నేడు; గైకొను నమస్సుల్? భక్తచింతామణీ. ౧౦౪

శా॥ పొల్లుకొ దంచినటల్, మదీయకరణంబుల్ స్వస్వశక్తి, దినం
బెల్లం జూపెను నీరసక్రియలయం; దీశా! వృథా గాసిలెక;
దల్లోపంబులు నైచి, భద్రసుఖనిద్రం జేర్చి రక్షింపవే,
యల్లం బిప్పుడు వేడెడుకొ నిను; గృహళూ! భక్తచింతామణీ, ౧౦౬

మ॥ ఇను నప్తాద్రీకిఁ బంచి, చీకటిని బై లెక్కించి, తమ్ముకొ మొగి
ద్వినలా, గీనిసి తెల్విఁ దోలి, నిదురం జేపట్టి రప్పించి, నా
శమల మ్మాయును; నీకుఁ గాలవికృతుల్ గా న్నెఱుఁడుం; గాన, బ్రే
మను గాపాడవె నన్ను రేయి; పరమాత్మా! భక్తచింతామణీ॥ ౧౦౭

మ॥ వెలుగుకొ, జీకటి, నీకు నొక్కటియ నూవే; పిల్లికే చీకటిఁ
దెలియం జాలినకన్ను లిచ్చితివి; తండీ! నీకు లేకుండునే;
నలు నైనం గనవచ్చుఁ జీకటిని, గొండ న్మించి; నీకంటికిఁ
గలదే మాటు; మనంబె చూచెదు గదన్నా? భక్తచింతామణీ॥ ౧౦౮

మ॥ పరదేశంబున కేగుచుకొ, జనుఁడు యావద్వస్తుసామగ్రియొకొ,
బరమన్నేహితుచేతి కిచ్చి చను విశ్వాసంబుచే; నట్లు ని
ద్దుర వో నుండిన నేను, నాతెలివియొకొ, స్థూలంబు, సూక్ష్మంబు, నీ
శరమం దుంచితఁ; జింత లేదు మది కింకొ; భక్తచింతామణీ॥ ౧౦౯

మ॥ తెలివి నీవని వాడుకొ న్మనుచుఁ బ్రీతి నీవు నాకిచ్చువ
స్తుల, నీ నిద్దుర వోవుచు న్మరల నిచ్చి నీకు నన్మించిలెక;
వెల హె చ్చైనవి పాడు చేసి తని వాని నీవె క్కొకొందో? న
త్సలకొ వెండియు బాగుజేసి యిడదో; సద్భక్తచింతామణీ॥ ౧౧౦

మ॥ బడలె న్మే; నఖరేంద్రియంబు లలనెక; బ్రాణంబు లాయాసముం
బడె; గొండంతలు బద్ధులై నిలక తెప్పల్ వాలెడుకొ; రేణువుల్
పడిన ల్లొకొ గజులకొ; జగంబు మఱచుకొ స్వాంతంబు; వాకల్ తడం
బడెడుకొ; బూనెడు నిద్ర నక; శరణు దేవా! భక్తచింతామణీ॥ ౧౧౧

అశీస్సు.

మ॥ “ఫలవృక్షః బులః బండ్లు, బుప్పము” లటా పద్మంపుమత్పార్థనః,
 ఫలియింపించితి కీశతం కీటు రచింపం బద్యమల్; గాన నా
 వెలుకు శ్నై నెఱవేర్చ బిడ్డ కిడుదుక బ్రహ్మాదనామంబు; వ
 ర్ధిలు నీచే నతఁ డెల్ల శ్రేయములఁ; దండీ! భక్త చింతామణీ॥ ౧౧౭

మ॥ ఉను అండంగ నొనర్చుకోవలె గదా, యుష్మత్ప్రసేవనయం;
 డసమర్థుండ; మహాకృతుల్ సలుపలే; నాచంద్రతారార్కము
 ల్లసిలుక; నే శతకామరప్రసవమాలక గాన, గావించెదక;
 వసురాయగ్రథితార్పితంబు గొను; దేవా! భక్త చింతామణీ॥ ౧౧౮.

శ్రీరస్తు.

భక్త చింతామణి

ఉత్తరశతకము.

అష్టదేవతా ప్రశంసనాదికము.

కా॥ క్రిందవొద్దలిపేతువై, కరణధిప్రసంబునక, కీతల
 త్యావిర్భూతి జలంబులందు బలె, నొష్టావప్తి వహ్నిం బలెక,
 గావించెక నుఖ మెల్లజంతువులకుక స్వాభావిక బెవ్వఁడో,
 యాశంబు స్మిను సన్నుతింతుఁ; బరమాత్మా! భక్త చింతామణీ॥ ౧౧౯

శా|| ఛందోవ్యాకరణాదిలక్షణవిశేషజ్ఞానలేఖంబు నా

'యందుం గల్గకమున్న, చిన్నతనముం దల్లించి పద్యంబు ల
స్పందప్రేమను, వెండి నేఁ డుపనిపత్సత్సంప్రదాయదులన్
మందున్ న స్ఫులికింతు నిన్నజేచి వింశత్; భక్తచింతామణీ||

౨

శా|| నాగో నాక మహాద్భుతం బగు జగన్నాథా! త్వదీయక్రియల్;

నేల న్నూతనసూక్ష్మబీజమువలెన్, నీవ్రూపా నాయందు నుం;
తేలా గొంది ముం దెఱుంగ నది; యట్టే నీకృపం బద్యమై
వ్రాజుం జక్కనిపూలమొక్కవలె; దేవా! భక్తచింతామణీ||

౩

మ|| జనకుం డీప్సితవస్తువుంచుని హస్తంబుం, దెదో చెప్పి, యి
ట్లని న నే్వేడిన నీ కొసంగుదును దాయం బు చ దన్నించు బి
డ్డనిచే; నల్లు నరా లిడం దలచి, మాటలానినా కేదో యూ
హనదోషిం; తడిగించుకొందు; పరమాత్మా! భక్తచింతామణి.

౪

ఈశ్వరస్తవము.

మ|| ఒకట న్వేలింకఁ డిట్లు పె క్కిమిడి, పై కొక్కండు గన్పట్టుచి
త్రకరండం దెదఁ దోచు, రోదసి, నికాంతంబున్, శరీరంబు, నం
దోకసూక్ష్మంబును గారణం బరయ; నోహో సృష్టి! యన్నింట నుం
దుకదా లో వెలిసాక్షివై; సుజనబంధూ! భక్తచింతామణి.

౫

శా|| వ్యోమంబున్ గ్రహభారకావలి, నిలం బుష్పులిఁ, గై నేసి మున్,
స్వామీ! నీవు కృపాప్రదేశ మిట నేనాఁ దైతివో రోదసిన్,
నీమాహాత్మ్య మహా! యలం క్రియ యట్టే నేడున్ గనక వచ్చు; ద్వ
ర్దామం బారయ నిత్యోభస; మనంతా! భక్తచింతామణి.

౬

మ॥ తననూ బీగలకాళ్ళకుం దగిలి బండం యొడుగుం గాని, గూఁ
టను నెందుం జరలాడుచెల్లిమెయి కంటం గాన; మట్టివొన
ద్వివయాలోకము నీకు నాడ దెపుడుం; గీడింతు పీ విందు; విం
త! ననుబోటికిఁ గాలిబొండ; పరమాత్మా! భక్త చింతామణీ. ౭

శా॥ వేలుక, లక్షలు, గో, ట్లసంఖ్యమలు, నల్లిక వర్షధారాశు లె,
ట్లలా గెందుఁ దదశమల్ గనుకఁ దాదాత్మ్యంబు దా మెందునో
కాలం లైనపు దాత్మ, లాపరము నేఁ గాంతుక, జగద్యంత్రము
లీలం ద్రిప్పెడుకీలుకాని నిను; దండ్రీ! భక్త చింతామణీ॥ ౮

శా॥ వీయాకుం దెఱగ నైరామలను వె న్ని నెక, మహాశిల్పలుక
జేయఁ లేనిమెఱుంగుగాండ్లు క్రిమిచే జేయించి, యందుండి యెం
తో యందం బగునాకుఁజిల్లలను బొందుర్భావ మెంచునో,
యాయత్యద్భుతకర్త వీవక; దేవా! భక్త చింతామణీ॥ ౯

మ॥ ఎవ రత్యద్భుత మే మెన్ననను, రా మెంతేసి యుద్ధంధమల్
కవనం బల్లిన, వ్యాధి చేసినన, సంగామపానంగంబులం
దవరిం గెల్చిన, విసుర త్రహిమ లెన్నే జూపినక, లోకమం
దవి యన్నంటికి నీవె శతకడ; వీశా! భక్త చింతామణీ! ౧౦

మ॥ మొయిలుంజంద్రుగిడుఁజుక్క లొండొకటివై బోలుచుండుదవ్యగా;
నయినం జూపఱ కన్ని యొక్కెడన యన్నట్లన్వి గవ్పట్టు; బి
వ్వాయ, యెఱ్ఱండును, యద్రుఁ డీవు సమాలా యత్కున్నతస్థుండు నె
వ్వయ! నీ వందఱకు న్నియంతపుగదయ్యా; భక్త చింతామణీ॥ ౧౧

మ॥ జగముం జూచిన, దేహముం గనిన, దేజస్థాన మూర్ధ్వంబ; య
ట్లగుటం జుక్కలు దేవదేవ! భవదీయాస్థానసింహాసన
స్థగితవ్రాజ్యలవజ్రపత్మ లని నీ శంకింతు సర్వోన్నతం
బుగ నీ వుంటను గాత వెల్ల వఖిలంబు; భక్త చింతామణీ॥ ౧౨

మ॥ విరళంబుల్ హరిచంద్రునిమహు లీప్సన్విం; దృఢంబెల్లచో;
 నరు డెంతో కనకంబు; చా కినుము; మణ్యశృంబు లిట్టేగదా!
 పరిశీలించఁ బ్రయోజనానుసరణిం దృఢస్సృష్టి దీపించు; న
 బ్బుర మీ వెంతటిబుద్ధికాలివో! స్వయంభూ! భక్త చింతామణి॥ ౧౩

కా. రాకాశారదచంద్రచంద్రిక, మహాగ్రగీష్ణమధ్యాహ్నాదు
 ల్లోకాదిత్యుడుస్సహితపము, గారుణ్యప్రతాపంబు లే
 లోకారాధ్యున, కామహాప్రభు నాలో నిన్ను ధ్యానింతు, మో
 టైకావాప్తికి, బాపశాంతికిని; దేవా! భక్త చింతామణి. ౧౪

మ॥ జ్వలనజ్వాలలకన్న, మృత్యుముఖదంష్ట్రాశ్రేణికన్న, విశ్మం
 ఖలకల్పితపయోధరస్థలితనిరాతాళికన్న, మహా
 జలరాశ్యుత్థితబాడబాసలజిఖాజాలంబుకన్న, భయ
 స్థలముల్ నీబామముల్ గావె? పరమాత్మా! భక్త చింతామణి॥ ౧౫

మ॥ దానంబందు దధీచిఘ్నేచరశిబుల్; తారేళకానీనసం
 తానాంభోధరకామధేనువులు, జింతారత్నము, ముఖ్యుల్;
 నే నం దొక్కట నిన్ను బోల్పితిని; దండీ! సైత్ర వాతప్ర; మో
 టైనందవ్రిద! నీకు నీవె సరి; దేవా! భక్త చింతామణి॥ ౧౬

మ॥ వృపుచిత్రం బొకరీతి నుండఁ, గ్రియ వేతేలాగు గానయ్యు; వా
 నిపనుల్ వేగురమిదుగా జరిగెను; విశ్వేశ! నీయిచ్చకున్
 విపరీకంబు ఘటిల్ల, దంతకు నీవే గాన; నాపై భవ
 త్కృపయున్నన్, జెను పెట్టు నా కగును;దండీ! భక్త చింతామణి॥ ౧౭

మ॥ సమయం బక్కటలేదు; వేటొకరివాక్సాహాయ్యమున్ వల్ల; లం
 చము పంచం బనరాదు; గొప్పకొలఁ దుచం గూడ; దొరార! యీ
 తమహారాజపు విందు వాదరమునన్ మావిన్నపం; బెల్లదం
 బము నల్పాధిపులంబె తోచు; బరమాత్మా! భక్త చింతామణి॥ ౧౮

శా|| ఆశాబంధము లన్ని యూడ్చి, యశురాగామ్రప్రవాళాళి నెం
తో శోభిల్లు ఘటించి తోరణములఁ, దుష్టి న్నధారేపన
ప్రాకస్త్యం బొనగూర్చి, భక్తిమయదీపం బుంచుమాసింద్రాహ్య
తోశంబుల్ గద వాసయోగ్యములు నీకుఁ? భక్త చింతామణీ|| ౧౮

శా|| దూ డంచే యని యార్వ వాఁకటను, దోడ్తో ధేను వంభా యనుఁ,
గూడం బాటును వత్స మెం దరిగినఁ; రూపింప నీవానిపై
నీడెందం బిటు లుండు నంచుఁ డెలుపఁ శిక్షించితో యట్లు? నీ
బాడల్ నీపనులందె చూపఱుతు; వీశా! భక్త చింతామణీ|| ౨౦

శా|| ఆకాశంబును, భూమి, యపుటలు రెం; డం డెల్ల నీకక్తియుఁ,
నీకారుణ్యము, నీమహత్త్వమును, నీశే ర్వాదిగా నన్నియున్,
నీకుఱ్ఱల్ చదువంగ వ్రాసితివి, తండ్రి! భావగర్భంబుగా;
నా కే మర్థము గాదు నేర్పవె, యనంతా! భక్త చింతామణీ. ౨౧

మ|| తనదేశంబు, స్వభావ, నైజమత, మాతృప్రాకులచారముం,
దనదేశాత్మల నెత్తెఱుగున, సదా దా నట్లు పేర్చిమింది, త
ద్భవతావ్యాప్తికి సాధనంబు లగుసత్కార్యంబులఁ సల్పఁగా
నను వొబుద్ధి యొసంగు నీప్రజకు; దేవా! భక్త చింతామణీ. ౨౨

మ|| పులకఁడంబులు మేళవించుసలిలంబుల్ గావె, యోదేవ! ని
శ్చలభక్తిప్రతిపాదకంబు లగుయృష్మద్వివృతాప్రతిమల్
గలయం గూర్చినకబ్బముల్? పెఱ్ఱుకుల్ తావృష్మదోజ్ఞంబులే?
జలముల్ దీటె రసాయనంబులకు? నీశా! భక్త చింతామణీ! ౨౩

మ|| పయిపై దుస్తమ మొత్తఁగా ముణిగి, శోభాహీన మామృగ్ముఖే
శయశోకంబు, త్వదాస్మిసంస్మరణభాస్వద్యోచిచే కా, బో
ధయుతం బై యజరాదనయ్య? పరమాత్మా! నీసహిషణ్ తే
క యెటుల్ నేకుఱుఁ దాదృశస్మరణదీక్షల్? భక్త చింతామణీ. ౨౪

భగవచ్చింతనమః.

మ॥ పరమాత్మా! నిను నేమటంపనివి సంపత్తుల్; నినుం బ్రీతిచా
తురి నత్యాతురతక్ సదా మరగి, యెందుం బోని దుల్లంబు; నీ
దరికిం జేరెనుదారి నారయ సమర్థం బైనదే బుద్ధి; నీ
పరిచర్యక్ వినియుక్తమే తనువు; దేవా! భక్తచింతామణి. ౨౫.

మ॥ నిన్నే యన్నిట నేనరుండు కనునో, నీసీరితికే నిచ్చలుం
బున్నెం బేపురుషుండు సల్పెడినో, నీమాముం గనుంగొందుఁ దాఁ
దిన్నంగా నెవఁ డాచరించునో క్రియల్, దేవా! యతండే భవ
త్సన్నిధ్యంబున కర్తుఁడౌను; బరమాత్మా! భక్తచింతామణి. ౨౬

మ॥ హృదయం బెంతయు వేడి యొక్కఁగను, నీవే దిక్కుటంచుకొ, భవ
త్పదపద్మబుల వ్రాలి వేడినది, నీభక్తుండు, సందేహ మ
న్నది లే కొందును, నిక్కులంబు నిజముకొ సత్యంబు ముమ్మాటికికొ,
మొ విశ్వాసము గల్గియున్న; బరమాత్మా! దృఢచింతామణి. ౨౭

మ॥ చెలఁచుల్ సుందరమందిరంబు బలెం, జీకాకుగా నిందిరియం
బులు డెందంబున నాసనూలితెర లేపొద్దులునుండంగ న
జ్ఞానగా శాస్త్రపరికింతురయ్య మఱి తజ్ఞుల్, త్వత్పదధ్యానకా
శలిచే నూడ్చక వాని నవ్వహము! నీశా! భక్తచింతామణి. ౨౮

శా॥ లోగన్ను వెలిగన్ను బోల్ప, నివి రెండుం గాకికన్నుల్ గదా;
యోగిందొస్తుత! నిన్నుఁ దన్నును, నకుం డోపండు వీక్షింప; నీ
రాగత్వంబున గానలం దప మొనర్పం బోరె రారాజులకొ?
భో గానస్తుల కెట్లు మోక్ష ముఖ మున్నుకొ? భక్తచింతామణి॥ ౨౯

శా. ఎల్ల నీ వయి యుండ, నజ్జా కు నీ వెండు గవ్ రావు; వి
 ద్ముల్లే ఖాయతకోటి భాస్వర! నిను దోలన్నా మామటలో?
 మల్లోకంబు జనబా; జీవము, దమ్ములంబు; వైష్ణు లా
 కల్లాడం గల దీవు లేక? పగనూత్మా! భక్త చింతామణి. 30

మ. పరిమల్లంతటిసాప జోప నయి, నిక్క బంధముం బోలె, ని
 వ్వరిమల్లంతః నేక మాత్మ గజవై, బ్రహ్మాండకోటలో నదా
 పరన జుక్తియ, రోప మాపనయ ను నానాయన శ్రేణిలో
 దిరుగ ; భాసిలునిన్ను గాన; ఘభే! భక్త చింతామణి. 31

శా. నీ సదంబుల కింతదూర మగుటలో, నీచింతనం బాత్మలో
 దీపంబుం బలె వెల్ల కుండుటలు, నెందే నీ కనిష్టంబు లా
 వ్యాపారంబులలోన జొచ్చుటలు, దప్ప, దేహి కున్నేదురా
 పాపపురో? గవ రన్వి నజ్జులలు; దేవా! భక్త చింతామణి. 32

భక్త వాత్స్యము.

మ. పరలోకంబున మేలు సౌఖ్యపడ, నేర్పా టై కాలం బెడ
 బరికింప, బుగుసా యువం బిలి మహాపాథోధి లం దల్పి
 కరమై తోచెను; నైన నీవిధుల మెల్లంగా, బ్రసాదింతు నా
 చిరసౌఖ్యంబును నేతవల్పమున నీ; శ్రీభక్త చింతామణి. 33

మ. తల చూపంగనె తుంచి వేయట ప్రిశస్తం బందు నూహించి, భ
 క్తులదోషాలు సాగ నీయక, పపులో శిక్ష గాఁ బలిచి, హృ
 చ్చులనంబుం గలిగించి, వాలన బక్తాత్మపులంజేసి, ప
 త్సులతో శుద్ధుల నేగ చేయమవు గాదా! భక్త చింతామణి. 34

కా॥ మామర్యాదలఁ బట్టి నీకుఁ బ'భువా! మర గ్గదలంజేతఁ; సృ
ష్ట! మాయిష్టతఁ బట్టి దేవరకు నిష్టనిష్టతాకల్పనం;|
బీష్టఁ గీయెడ మాప్రవర్తనము మాకే తగ్గవో; గా దచిం
త్యామేయాత్ము; కైవ భక్తిగనుడీశా! భక్తచింతామణీ॥ ౩౨౬

కా. దానల్ గొండలు, పూణముల్ విసివి, నిండల్ సేయునున్నారు ని;
న్నాసంకోచము నీకు శే; దవి తదీయార్తప్రలాపంబు లం;
దోసశ్చేష్టఁ! వారు మీ బలఁ గా, వుల్లంబుఁ జూ తీవు; నీ
కీసుక్ రోసము నున్నె భక్తు నెడఁ; దండీ! భక్తచింతామణీ. ౩౨౭

కా. అహ! నామది కెంతహాయి, పరమాత్మా! కొండ వైఁడ, ముం
జే హేలాగతి నొడ్డి, యడ్డి పరిరక్షిం తీవు న న్నన్నయు
తాసం బుగ్గున మైన దాదిగను; నీదాసాళి కెల్ల, భన
ద్వాహుద్వంద్వము వజ్రపంజరము గాదా? భక్తచింతామణీ. ౩౨౮

కా. నాయగంబులు కోటికొండ లయినకొ, మన్నించి లోఁ గొంటచే,
నీయవ్యాజకృపారసం బొకమహానీరాకరించే యగు; ;
స్థాయద్బాహువహ్నిచందమాన, నెన్నం దైన నం దుబ్బునో
నీయగత్వ మటంచు లో నడలదుకొ నే; భక్తచింతామణీ. ౩౨౯

భక్తలక్షణము.

య॥ సకలంబుకొ విశదీకరించి పగ, లాచ్చాదిమి సమూహ; మ
త్తై కిడుకొ లొకికజాగరింబు, వివయాళిం దెల్పి ని న్నాటు; నిం
దుకు భిన్నంబు తిమ్మివోలె, నను వొందున్ యొగపున్నిద్ర; యం
దె కదా తజ్జులు జాగరూకు; లఘుభేదీ! భక్తచింతామణీ. ౩౩౦

కా. మేనల్ బుద్బుదముల్; సిరుల్ మెఱపు; లెమ్మెల్ మోసముల్; మీసలన్
దేసిల్ భోగము; లాలుబిడ్డ లెరవుల్; నేయమ్ములున్ మాయముల్;
నానావిశ్వాసు స్వప్న మందు, మృగత్వం బోలె సంసారమున్
జ్ఞానుల్ నమ్మక, నిన్నె కొల్లురు; ముకుందా! భక్తచింతామణి. ౮౦

కా. తా నెన్నోటను భావనకల్పితభవత్సన్నిధ్యముం గాంచు, నా
స్థానంబే భవనాశి కాశి, యభవా! తత్కాలసంఘాత మా
నానందాశ్రయిరం బహుపహరగంగోఘంబు, నంతర్ముఖుం
డొనీభక్తు; కొండుతీర్థము లింకేలా! భక్తచింతామణి! ౮౧

కా. ఆనందాశ్రయి లభ్యపాద్యములుగా, స్వాంతాబురుట్కర్ణికా
నీనుం జేసి యసంఖ్యలోకయుతకుక్షిన్ నిన్ను, దత్తార్థ మ
న్యూనం బౌట భరింప రామి నన, మానుల్ నిశ్చలత్వంబునన్
ధ్యానావస్థను గానవత్తురు; ముకుందా! భక్తచింతామణి. ౮౨

మ. నినుఁ జింతించు, నీమతం బెఱుగుదున్, నీయిష్టమున్ సల్పుదున్,
దనకుం జుట్టము, పక్క మెల్లజగమున్ దైవంబు, నీవందు, స
జ్జనుడై, కుమ్మరిపుర్వచందమున సంసారంబునం దండి, ని
న్నెవయున్ భక్తుఁడు హాయిగాదుదు; దండీ! భక్తచింతామణి. ౮౩

మ. నగుదున్, బాడుచు, నాడుచుం, దిరుగుదున్, నానాక్రియల్ సల్పునా
డగు చున్నన్, స్వగృహం బెటుల్ దలమఁ గారాగానబద్ధం, డెటుల్
జగతిన్ భక్తుఁడు దేహయాత్ర రుచితో సాగించున ట్లండి, ని
న్న గతింగాఁ దలపోయు నెప్పుఁ; బరమాత్మా! భక్తచింతామణి. ౮౪

మ. తనలోనవ్వు; దనంతనాడు; గొణగున్; ధ్యానించు; కేలొప్పు; గి
మ్రున కుండు; బులకాంకితాంగుఁ డగు; బాష్పాకీర్ణుడొ; నిశ్శబ్ద
చును; వెక్కుకొ; వెఱుగొందు; మైమఱచు; మెచ్చున్; సచ్చిదానందమా
త్మని నిన్ భక్తుఁ డజస్రీమాన్ మరగి; తండీ! భక్తచింతామణి. ౮౫

కా. నీతో నవ్వులు; వర్మగర్భితములు నీతోడ; సల్లాపముల్ నీతో; ముద్దులు, ముచ్చటల్, మురిపముల్ నీతోడ; విజ్ఞాపనల్ నీతో, వాటలు పాట లేకతలు నీతో; జగం బంతయు నీతో నే సుమి నీదుభక్తునకు; ద డీ! భక్త చింతామణి. ౪౬

మ. అడగం దొక్కుదు గడ్డిపువ్వులను; గుండాదుల్ తలం దాల్చుకై వడి, దీవాల్ని ధిక్కరించి, భనులం బూజించు లోకంబు; గ వ్వుకునే ప్రేమిడి యెదు? నీకు నిజ మాభక్తుండు, నీనాగిలో గడవాన్ గడు గారవించు; మనిపయ్య! భక్త చింతామణి. ౪౭

మ. ఎవ రే మన్నను, నేమి చేసినను, నెం దెం దేమి పొప్పించిన, భుజిలోనం దన కేమి గావలసిన, బుతుండు దల్లిం బరె, మివుల భక్తుడు, నిన్నె పేరుకొనుచున్, నీవంక కే ఎమ్మ, గ ర్తవుల భర్తవు నీవే గాన; బరమాత్మా! భక్త చింతామణి. ౪౮

కా. నిన్ను భీషణభీషణుం డనగఁ దండ్రి! విందు; నైన, భవ త్యాగ్నిధ్యంబున కేను రా నెఱవ; వత్సా రావు గోవైన, దా జపానం జన కున్నె? తోన యది వాత్సల్యంబునన్ జేపదే? వన్నుం గ్రచ్చుల నిచ్చి కావు; దురతహూ! భక్త చింతామణి. ౪౯

కా. లావణ్యంబును జంద్రమండలమున, లాలిత్య మబ్జంబున, ప్రాశస్త్యమును గృహారస, సుహారశ్రీ ఖనిశ్రేణి, ని ఙ్గీర్షణంబున నించు కించక భవచ్ఛృంగారభావాదులం దా విక్షించి, వరించె ని మతి; మహాత్మా! భక్త చింతామణి. ౫౦

మ. తనుఁ దా వానితి, దేవ! ని వ్వలచి, సంతాపంబున స్వేగులు గని, యవ్వంబులు మాని జిహ్వాక, యఖండపాభ నాంచద్భవ ధ్వజల్యాదగుడానువర్ణనల నోచార్పు; ద్వదాలింగనం బున నింక సుఖపారవశ్య మెప్పు డెఱుగ? భక్త చింతామణి. ౫౧

జా. చెప్పకొనిగి దేవ! నానతివెతల్; చింతాద్వితీయంబుగాఁ
ద స్వాత్మలో గణించుకొంచు, దనకుం ద్వత్వాదసంవాహనం
బెప్పొలుకొ లభించునో యని, సదా యేకాంతమం దకులఁ
దొప్పదోగు; సమస్తమం దరుచి జెందుకొ, భక్తచింతామణి. ౫౨

మ. అజనాటై చనుఁ గాని యింద్రియము లయ్యెన్మృత్తులం దానుగాఁ;
గల లేమో యని తోఁచు రేయి పవ లేకార్యంబులు న్నాకు, నా
తలఁ పెల్లప్పుడు నీయధీన మయి చింతామగ్న మా మంట; నీ
వలనశ్శృంగధకారి వేమో? పరమాత్మా! భక్తచింతామణి. ౫౩

మ. అయం బాంధవ కడ్డు బామడలు గానా? దేవ! నానాటికిం
గళశే కల్గును లయ్యెనుం జిరనిరీక్షింజేసి? యుమృతకృత
క్షులం బెన్నటి కబ్బునో? మతికి నాశ్వాసం బ దెన్నండో? ప
ల్కులు వేయేమిటి, కాశ మానునొని యుండు; భక్తచింతామణి. ౫౪

మ. యీకింప నిద్రి లేక ప క్కను బుద్ధిమోహకాశంబు సం
ధిఁ కుండరి; బరమేశ! తా నభిలషు న్నీక్షింసు రూపాదులఁ
దెలియం జాలనిమాపున! స్వగతులకు విచ్చుండు భేదాదిసం
జ్జలు దక్కొ, మతి నీమ మేలుపడి; యాశా! భక్తచింతామణి. ౫౫

మ. అవికారుం డెఱుఁ డద్వితీయుఁ డభిభై కాధానుఁ డాదులం డరి
ప్రపి నాకు, డిఘుమర్షణం డనుమహాశం, దారతమృంబు నే
వనలోకి పగ గా, కయో! యుపనిషత్ప్రార్థనండు నా కందునే
యెఁ వేక్షితి? కందుఁ గుందు మతి; దేవా! భక్తచింతామణి. ౫౬

జా. చాలం జాలును! నామరూపములు లేక బైన లేవట్టిని
కాలాయోపడి నందు కయ్యెఁ దగుప్రియశ్చిత్త; మిట్టలో సదా
జాలిం గూరి, స్వయంప్రకాశనం బశ్చాత్తాపముం బొంద నే
బాడెతి; దుది నాకు నీగతియే దేవా! భక్తచింతామణి. ౫౭

మ. పొగయ్య - మిక్కిలి పొయ్యి మంకు నన; సర్వ వ్రయ్య సన్నప్యత
చుగ మేనం గలుగు; పెక్కుకుక్కలుగ వచ్చు వాన నా; నాపద
మిలు - శే శును వెంబడించుటి; స్వామి! నానుస్తాపమే
యగు నా కూట నీప్రసాదమున; కీశ! భక్తచింతామణి ౫౦

మ. పొడుపుంగొండను నిండుజందురునును బోలెక, నునోపిథి ని
ప్పుగు చూపట్టుచు, దేవ! నన్న జడధిం బొంగించుచున్నావు; నా
యెడ శేమో జలమందు బెం దుబికిన ట్టాప్పురు నిప్పట్టున ;
జడిగొంచున్నవి బాష్పముల్ పులఁ తెచ్చె; భక్తచింతామణి. ౫౧

కా. నూనె స్మే నఖిలంబూ బూయబడి, కన్నుల్ మండఁ జీకాకగం
దా నెనో తడ వుండి గుంపి; కుగఁ తానం బామనాంబలెక,
నానాపరఁ జాగ్రత్తిం బగుచు నెట్లన్, నిన్న ధ్యానిం నా
దానందంబునఁ జేలు నా మనసు; దేవా! భక్తచింతామణి ౬౦

కా. ఆచారంబులు భిన్నముల్; మతములు వ్యత్యస్తముల్; శుభా
మోషేష్టులు పెక్కు; లిందు గుఱగొప్పర్థ నా కోరిక
వా! నానాపరఁ సస్మాకాంక్షి నయి ని ధ్యానిం, నా కైవళ్య
దోమం జేయుదు నట్లు; ఎమ్మి చుండుతుక; భక్తచింతామణి ౬౧

నానుతాప ప్రార్థనము.

కా. నీవోటక భయభక్తు లున్నవి; పరిజల్ నిందితులొ యన్నపం
కోచంబుం గల; దాపదల్ దలఁచినఁ గుండెల్ చలించు; దిగుల్
దోమక నాకరబాధ లెన్న; నిటు దా దుఃఖించుచు, సాగివ
నాచిత్తం బలరారు; కోయ దఘ మన్నె; భక్తచింతామణి. ౬౨

శా. తేలుం జెట్టియఁ బాటు వెల్లుం బలె, దేవా! భవత్సన్నిధి,
బాలా దత్త మొందు నాహ్వాదయ, మహానాంధకారంబునఁ
వాలాయం తిదువ్కుతుల్ మరగి తా నర్తిల్లు చంటఁ; గృపా
వాలా! తిప్పవ దాని సత్కృతులతో; భక్తచింతామణి. ౬౩

మ. అవినీతిం జేకుదారులం దిరుగ, నీరా! నాటి గాటంబుగా,
జివుకంబాఱక, నాఁడునాటికిఁ గడు జేవెక్కి, వీరిలఁ సెలర్,
పవలుఁ రేయును, నామతిఁ వెతలమఁ బాల్సేయునీఘోరము
రభవపున్మల్లుల నూడ్చి కాపు కృప; దేవా! భక్తచింతామణి ౬౪

మ. అఘం బాధవదీయస్పృష్టిని వైయర్థ్యంబు పాటిల్లునే
యనునాక్షేపము నుజ్జగించి, పరమాత్మా! యిక్కుహిన్ నివృన్యా
జుడఁ జే నని విన్నవించుటకు నే సందేహముఁ లేద; యై
నను దీనుఁ శరణాగతుఁ విడువ కన్నా; భక్తచింతామణి. ౬౫

మ. అకటా! దేవపావసన్నిధిని జేయంబడ్డ నాశాసలం
దొకటిఁ నిప్పుకొనంగ లేవయితి; న న్నోమంగదే యందు, నే
మొకముం బెట్టుక వేడుకొందు నిత ని; బోనీ, మఱేదిక్కు నఁ
డకటాంకుంబరమేళ! దిద్దుకొను చిడ్డఁ; భక్తచింతామణి. ౬౬

శా. శాస్త్రస్వప్న సుమపుల గడద శేష్టా; చేయి యన్నఁ, మదో
దగ్రత్వంబున నొంట రెంట గలుషవ్యాపారమల్ చేసి, నీ
యుగ్రత్వంబున కైతి బాత్రమను నే; నోదేవ! పుత్రుల్ సదా
సుగ్రాహ్యుల్ గద రండి; కేలు దయ వన్ను; భక్తచింతామణి. ౬౭

మ. అకటా! చిన్నటనాటనుండియును జేయంబడ్డ మధ్ధోరపా
తకముల్ తగివ్వఁగఁ దగివ్వఁగా, హృదయగోత్రంబందు దేవా! భయా
నకభంగిం బగిభవిల్లుకొక యునిలోనఁ మున్గి, పూతత్వదీ
యకరాలంబము గోరు నా కభయ మిమాట; భక్తచింతామణి. ౬౮

మ. సరిమాడం బిసతంతు వెంతయోను నూత్తు; బంతికన్న మహ
త్తరనూత్తుం బగు నామజల్లతిలలో దారం; బహో! యనన
స్వరువుం బోలెను, నంతకన్నను గరంబున్ నూత్తుమా నామనం
బురి గా వ్రేలుదు; ద్రిన్య దాత కది యేమో? భక్తచింతామణి. ౬౯

కా. ఎండం బచ్చన గంది పైరు, జడివా నేలాగు రాఁ గోరునో,
చందార్తి మద మేది, తావకకటాక్షం బట్టు లాశించి నే
నుండు; గొండాకి నాటి కైన నను నీ వోదార్తువో, కర్మ మి
ట్టుండుం బొమ్మని యూరఁబుందువో? కృపాళూ! భక్తచింతామణి. ౭౦

కా. అన్నం బందును, వస్త్రమును, గృహము, చాలందు, జూలము, ని
ట్లెన్నోభింగుల, నెండతో యులుతు; రే లీగోజు నా కంటివా,
మా న్నొక్కండువు నలం దోషక జగంబులో చేసి, నేఁ డిట్లు మ
మృన్న ముబ్బిత కెట్లు? ది క్కెవగు? నేనా! భక్తచింతామణి॥ ౭౧

కా. ఏవఁపుంబుతు కెన్ని నాకు? లెక నా కీ గాదె యాలోగ్యుల? నే
నేల నీ కొనఁదింప, నన్నరసి రక్షింపం బరు న్నతురే?
నావాఁ డీదెన నున్నో? యుయభిమానం బింత లే దాయెఁగా?
నీవే యాపిధ మైన, నీం దగ వున్నో? భక్తచింతామణి॥ ౭౨

మ. కడగండ్లం బడు చిట్లు నీదయకు నేఁ గన్నెట్లు న్నాడ; నె
క్కడ నున్నావు? కృపాసమాద్ర! మెఱ నీకగ్లంబుల సోదదో?
పెడక గ్లంబుల బెట్టెదో? నిసినితి, నేసానితి; నోగఁ గా
యిడ కిట్లార్చిన బోవ నేమిగతి? తండీ! భక్తచింతామణి॥ ౭౩

కా. రంగస్తోత్రమనుధ్యుతాత్మధనుపాతంబులో వికారంబు లె
బ్బిగొ బొందిన, నన్ని పేరిక్షకవకు బస్సెడ్గ యానట్లు, నీ
కలీకారమ కాని జంతువుల వ్యత్యాసంబు సర్వంబు, మా
కుం గోరం దిది; ఇాము లెన్నఁడు దొలంగు? భక్తచింతామణి॥ ౭౪

మ॥ “ఘనికల్ తాళము దీయ నప్పటికిఁ జేల్ పూణముల్ వాయువా”
రవల కోక్తి తలగపు న గనునె ని వృద్ధింఁచుచో గూడ? నో
యనఘ! కారుణికోత్తరుండ వంట, నాయార్తిం గనం జాలుదే!
నను వేగింపక పోవు మంతట; ననంతా! భక్తచింతామణీ॥ 24

క॥ నాకో ల్యాపదమ్మొక్కటఁచు ననుమానం బైన, నేఁ డోమి; ని
శ్చేకాల బున విస్మరితు నపుడే యేచంగ రాదయ్య? లో
కక ధారుడ పో! నీకు వోయై, యేచెర్చునీ రాదు--?
సాకు ల్మాని మదీప్సితం బొసఁగుమా; సద్భక్తచింతామణీ॥ 25

మ. త్రిజగన్నాయక! దీనరక్ష! భవదుద్దేశానుసారంబు నిఁ
భజియింపఁ జూచునెకల్ గలరు; గాన-- నీ వుపేక్షించినక,
వృజనబల్ కడఁ జిమ్మి పోవుదొర వేతే లేమి, నీయంఘ్రులే
ఋజుభ కిం గొలువఁగ నాకు విధి యయ్యె; భక్తచింతామణీ. 26

క. ఆహ్లా! యే మనుకొంటియ్య? పరమాత్మ! యాభవంబందుఁ బా
మన్నెటఁ బలె నుండి కీకలుచు, మెట్టో యన్న నన్నించుకో;
పున్నర యిది నార్ప దీర్చనొక? రయ్యో! నాదుకు య్యామ నే
య న్నాయం బగనయ్య? పోవఁగదయ్య! భక్తచింతామణీ॥ 27

క. నాపై రదు భక్తికటాక్ష మింక నైనక న్నాయమా? రక్షకా!
నిపాలం బువో? నినుం గొలువనో? నీ నుండ గ నో? యెరుల్
ప్రా పున్నారో? యెఱుంగవో? ఎఱుతువో? పొన్నాల్లియందోగదే?
తపం బగల మర్ప రావె; పరమాత్మ! భక్తచింతామణీ. 28

క. మై కంకాళము గాఁ బివీలికలచే, మాళిం జుల్కెట్టగూం
డై కన్నట్టఁగ, బట్టబైను నిరాహారింబుగా నీతెమ్మ
డాకారింబున శేండ్లు బూండ్లు దప విహా! సన్ని వేసా.తో”
నా కీభిన్నుని మిన్నకే మనపవన్నా; భక్తచింతామణీ. 29

మ. కటువుల్ పల్కలు వాల్కనొట్టిన దాడ౯ వచ్చి రక్షింప విం
తలనం, చూతట, నీమకత్తయ, దయాదాక్షిణ్యసాజన్యం
ఘటపన్యగ్గుట నాపటుత్వము, బుధారత్వంబు, ధీతన్ మొ
క్కుట నడ్డంపడ నాడు; నైషవి యవజ్జన్; భక్తచింతామణి. ౧౧

వివిధ ప్రార్థనలు.

మ. పెనుజోలి చిలుమిల మిగులు గదా? విశ్వేశ! దేశాశుర్
మంజుల్, తిక్కగనీకముల్, జలలు లమ్మై సర్వహాళియై
జని నొండొంటికి నన్న మయ్యను, నఖండం బొట, యుక్తతటా
క్షనిరీషామృతవృష్టినిర్మలహిమం గా? భక్తచింతామణి॥ ౧౨

కా. కొం డెక్కించిన; నూలదోయక కృపాకూసా! కాపాడునా
తండీ! త్వన్మగదానాపకశాస్త్ర్యం బజ్రసంబుగ
న్దొండు జుమ్మి, గగ్గళం పత్తుల గున్ శోభిల్లున్యోగులుం;
బెండుం జేయక భైరవర్యశము? స్వామి! భక్తచింతామణి ౧౩

కా. ఎన్నో ప్రాణుల పుట్టు గట్టు గుటిలో? నేమైన మేలున్నదే!
నిన్నుం గానఁయ్యాజీవనలు, తండీ! నిష్ఫలంబేకదా!
మన్నీట నృణులట్లు నీరుణాణులు దేవి జీవించెదక;
నన్ను ధీనియ జేయవే నయ; ననంతా! భక్తచింతామణి. ౧౪

మ. చదువుల్ నేర్చినదానికి ఫలము, నీవందుంబు దా గాంచుటే!
యదియే విద్య; యదిద్య సర్వమును; విద్యాదానము జేయవే;
సదయాత్మా! నిను నీకు దక్కె బలుప శక్యంబుగా దేకిన్;
మది శుశ్రూష యొనర్తు నీకు, బరమాత్మా! భక్తచింతామణి॥ ౧౫

శా. నే నమృతము గాను; నీ నుతము తఱిగి! నాకనిగిరినవే;
నా నాత్మని బెలు కల్గెనో నవ లన్; సన్యాసిని వీగదా?
కానీ నీవి యన్న సన్మతములో కావో? మఱిన్బిమా;
మాని పంగద కాచిదాని; బరమాత్మా! భక్త చింతామణి॥ ౧౬

శా. తత్త్వమృతమును దత్త్వ మేర్పఱుచువేత్తం గాన; నాయును దా
సత్త్వముం దనయత్త్వముం బరమశివ్యశ్యము భావించి, దే
వత్త్వమున్ జనకత్వ ముత్త మగురుత్వ మీవు గావించి, య
జ్ఞత్వమున్ దొలగింపు నాకు; బరమే! భక్త చింతామణి॥ ౧౭

మ. కనుకైప్పల్ నిజపక్షయుగ్మకము గాఁ గాలి బతిక్కి పశక
జను; నీవిచ్చినగాయవం దొవిమేషం దైన నీ ప్పం
బున జేయక మన సాపు; దీగమలుబ్ధుక నన్న జేపట్టి, శ్వ
ద్వినియక్తాయువు; జేయవే యిక గృహాభి! భక్త చింతామణి॥ ౧౮

శా. ఎన్నో సన్నిల ల్ ఫలని, దినితో నేపార రాపామ నం
చు న్నటించినమొక్క దుష్టలతిఁల్ నూ జల్లి నేలంబురీ
తి, న్ననంబయిచ్చి ల్ల న దున్న, దీపప కన్ద లునా
త్మ నీ వెత వె కతిరంగి యవి ప్రేమః ; భక్త చింతామణి॥ ౧౯

మ. దు కంఠంబును గోరిల శైలంబామృత దోమపుష్పముచేం
తనఁ జోనక మొది లెక్కిచీమవె, నానంబామృతాన్వాదనం
భ్రమై నాత్మ పరాత్పరుండ వసునీసాన్నిధ్యము జేర ని
త్తు కడంగెం బసివట్టి; నింపు జతనంబున్; భక్త చింతామణి॥ ౨౦

మ. త్రుటిలో రూపలుమర్మకీటములయొక్కోధప్రసాదంబు లెం
తటి? వేమయ్యెడు వీనిచేత? నవి యాత్మం దాకునే? నాకు నె
ప్పటికికె యుష్మదనుగ్రహగ్రహములే పాటించి వర్తించునం
తటిధిర్యాదులఁ బాదుకొల్పు; పరమాత్మా! భక్త చింతామణి ౨౧

మ. గగనంబు దుడబ్బి ద వంధుని పాంధ్రింఱిగదా భావలున్ ?
 ముగ్ధులంబుల్ నరునందు నాపదుదలకి శోభిల్లు నున్మితం; మ
 ట్లగుటక, నాకు ద్వంద్వంబు నెప్పు డిదివల్ హృప్తిచిన్, నైచియొ
 ప్పగ వర్తించెడు ధైర్య మి యవె; స్వయాభూ! భక్తచింతామణి॥ ౯౨

మ. అన్యథం, బాగయ, రోగ మిను, నిరర్థానక భీయాదిగ
 ద్విదోషంబు లడంచి, నాకి ఋత, మోలం, దృష్టియొక, కాఁతి, నై
 పను, న్నాయున్లన మాది యాగఁగమ లక, మొల్లింపవే నీనివే
 దనకం బన్మృతలబాంధ్రి మాత్ర! భక్తచింతామణి॥ ౯౩

కా. ఈకృష్ణం బిలగవ్వుమా? సుఖము దా నెచ్చె? నుఖంబా? త్తణం
 బే కాదా యిహజీవనాదుల పోముక షిక్షించినక దాటుమా
 త్తై న్నిట్టవె యిట్ల రెండొ బామాత్ర! పై యమం దుచ్చ మి
 లోకం బన్నెరకిఁ బె పగఁగ నాన; భక్తచింతామణి ౯౪

కా. నా కీ పీశ్వర! యే మొగనన, దాన గోపలం గోపలం
 గానంబు, గరుణింపవే, నాన! యిట్లట్ల భక్త్యా నా
 లీకంబుల్ దలపిండు గాన, నెయే లెస్సెన, నోగ్గెన గృహుల్
 లే కే నిట్టలు వేయిం గు నెన, దుష్ట భక్తచింతామణి. ౯౫

కా. సామాన్యంబు పితృప ముం చిరు దెగిల్, సాఖ్యార్థ మిప్పున్మి నీ
 కా! నా కిచ్చిన, నందు రె యెడ నెట్లెనక సరె గాని, యా
 సామాన్యజన కేమియొం గొంత ర సుల్యుం జేయ; కో
 న్వామి! యామన వెప్పు డేనాఱుమి, నదభక్తచింతామణి. ౯౬

కా. పూజ ల్గాయల బట్టి పుణ్ణి నవిలు; బున్నెక్క నాదంశుమల్;
 దీ పాపాప్లవ నాంబు ముచ్చట యగక; దేవా! యాపేక్షింపవే;
 కా వెల్లవ్వును నీప్రపంచ మనుదాక్షిణ్యవటి కీవే గదా;
 యాపాపన్న! వెలార్పనయ్య యపమృత్యుక; భక్తచింతామణి. ౯౭

మ. శుశుభోద్ధామరజాంగణంబునకుమన్ దూరగానుజోదల్లు వి
శ్వములో నుంటిని; నన్ను గాచి న నాశకంబై యేకూలకుం
డి మఱి వేరను నేమి నచ్చినను, న ద్దీ నీవహసా కు నా
మము సార్థంబుగ గావు న్ను; రనాత్మ! భక్తచింతామణి. ౯౫

తా. అన్నింటిం గలయన్ని శకులును నీకుం దులుయే గాక, యో
యవ్వా! యెండును తేలికకు నను నీ కు, మును; నే నదుచే
తన్నిన్న సల్యాధసాధనపదార్థం బ మి నీవి శు; నా
పన్నుకొ నన్ను గృతాశుఁ జేయఁగదె! దేవా! భక్తచింతామణి. ౯౬

శా. ధర్మం బొక్కపు డత్యధ్యమునకుం దా నోక; దన్మూల మా
మర్మం బీశ్వర! నీకె కాని తెలియ మాబొంట్లకు శక్యమే?
దుర్మార్గత్వము వృద్ధి బొంద నది యెంగో సాయ మా గావునన్
నిర్ములింపవె దోషబోధకము; తండ్రీ! భక్తచింతామణి. ౧౦౦

మ. ఇసుముంబాఁతఱ లెంతకుం దఱుగజే యావిన్నపా లంచు లో
వికువం బో; కిక నొంకు రెండు మనవుల్ జేసే గావించి గృం
ధసమప్తిం బొనరింతు; ముఖ్యములు గానన్ మానఁగాఁ జాల; నీ
వసద్యకృపను వానిఁగూడ విను మీరా! భక్తచింతామణి. ౧౦౧

మ. కరణప్రజ్ఞలు దూల కుండఁగ, నొంట్ గానిల్ల కుండఁగ, నక
మరణాజేపన వొంద కుండఁగను, యావృద్ధిన్యపాదాబుజ
స్మరణ బేము కుండ, నైహికదుఃచ్ఛర్ రెచ్చ కుండక, దుః
వరకైవల్స ముగ్రహింపఁగదె; దేవా! భక్తచింతామణి. ౧౦౨

మ. ఎర మి మ్మిశ్వర! నేనె కాదు మఱి మధ్యశంబువా రెల్ల ద్వ
త్వరమారాధన యుగ్గగాఁ బెరిగి, యేతద్భక్తచింతామణి
బరికిలిం చెడినాంతోడ బర మైశ్వర్యా యారోగ్యులై
భర సంతానము హెచ్చి నిన్నుఁగూఁ జెందక; భక్తచింతామణి. ౧౦౩

మ. అడుగన్ కాలి శకాబ్జమల్ త్రిశశివేదం దైకసంఖ్యాకమల్, (౧౮౦౩)
 ఖావర్నాదిమజీవవారమ వ వేడ్కన్ భక్త చింతామణీ
 తరలస్ఫూర్తితపద్యదావ శతముల్ తండీ! వసుం డిచ్చె, నా
 తరణీంద్యోతము చాల్పు వీని; బరమాత్మా! భక్త చింతామణీ. ౧౦౮

అనుబంధము

మ॥ జనకుం డీల్లుట శైశవంపుడ౯ సంసారంబు పైఁ బడ్డ, భీ
 తిని సం తొల్లక లేగబొడ్డు జడతం దిన్నాడె లోకోక్తి విం
 టను; నేఁ డావెఱి వీవు పాపుకతనకొ యాచింతు; ముం దిచ్చి కొం
 టి; నెగల్ దీగ్వచె పుత్ర భీతు మిడి వెండి; భక్త చింతామణీ॥ ౧౦౯
 మ॥ ఆతిసంఖ్యంబుగ నీ వొనర్చితివి బహ్మండంబు; లం దొక్క డీ
 షీతి; యిం దుద్భవ మా ననుక్షణముఁ ద్వచ్చిత్తానుసారంబు జం
 తుతతుల్ కోట్ల లంది; గోరునెడ రాదో డవ్యచిత్తంబు? నకొ
 మతిభీక్షార్థి నుపేక్ష నేయకువె చాసున్; భక్త చింతామణీ॥ ౧౧౦
 మ॥ భవదవ్యాజరయామహాత్యమాన దేనా! లబ్ధ యామత్ఫల
 న్నవనల్లన్ మొనయించి రాలు, మది సంతాపింపఁ బూఁబిందియం;
 దవునే యాసలఁ బెట్టె? గానిపయఁ గంటన్ గుప్పు వేయుంగదా;
 భువన షేమః ధాయి! నిల్పు సుఫలంబుకొ; భక్త చింతామణీ॥ ౧౧౧
 మ॥ ఎరదా! యీశ్వర! త్వత్సంసారమహిమకొ బహ్మోదరాహిత్య భు
 ర్భరవృద్ధార్థము నేఁడు దీఁతె; నిను విశ్వాసంబునం గొల్పువాఁ
 డగుదా యిప్పఫలంబు గాంతుట? మహాత్మా! కొమ్ము సానందబా
 వ్వరసానేచనమట్ప్రణామ మనుకంపకొ; భక్త చింతామణీ॥ ౧౧౨

ఆ రో గ్య పా ర్థ న ము .

మ. పంక్తిః నూత్నపీఠికల్ మొదలుగా బ్రహ్మపర్యంతమున్
సకలంగృహీరంగశత్రులను బీజం బొమ, బుట్టాదిరి
తుకభావంబునఁ జూచికిన్ జతరకోశంబందు భాసిల్లు దీ
ప్తకృపానున్ నుఖ మొంద నిన్ జెలుతు; దేవా! భక్తచింతామణీ. ౫

మ. రసనన్ ద్రుప్తను డల్లఁ జేయరసదా జాన్నపానంపుబా
వస, మానంగకళారహస్యఖని కన్యారత్న మున్నట్టిక
లిసుధామం బెటు పండు, డెటు గవఁ గల్గెన్ మార్పు నాలా నెటో;
సవిగా నీమర నీవె ద్విప్పవలె; స్రష్టా! భక్తచింతామణీ. ౬

కా. ఆహారంబును నిద్రయుం గలసి యన్యోన్యంగా మెల్లిన మనన్,
దేహస్వాస్థ్యము వాయ దండు, దొడదానిన్ దవ్వనచ్చెన్ దనూ
ద్రోహివ్యాధి; ద్వితీయ యోగిరము తెరువం బట్ట వుండంగఁ, ద
త్సాహిత్యంబు ఘటింపు వెండి; పరమాత్మా! భక్తచింతామణీ. ౭

మ. దొర, నేరంబును మోపి బందిగమనందు ద్రోయ నేదోషిన్,
దిరుగన్ వీడఁడుగా కళ్యణిలుగఁ, దిండిన్ మాన్చి యెండించునే?
పరిశోధించి విధించి తీవు రుజ, యేపాపానకో శిక్షగా;
వరుగుఁ జేయుచె నోరు గట్టి నను? దేవా! భక్తచింతామణీ. ౮

మ. పిల్లఁ జూపుచుఁ బిట్టఁ జూపుచును, జాటిల్లిం జడల్ నూపుచున్,
గల్గల్ బొల్లుచుఁ, డల్ల డడ్డ నిడి చుకరి, బువ్వఁ దిన్నించు వ
డ్డెన్ రేపును మ పుఁ, డల్లయును దిండి స్నీయె, యొరెమం
దొల్లంబెటు ఘటల్లన న్నెయి నెటో? భక్తచింతామణీ|| ౯

కా॥ కాసుం గోరపుఁజేసువానిని యే గా, కందుపై సాంద్ర నీ

హారంపుంబెనుప్పిపాతమును నా నభూ రగట్టి నూ

కార బొంబితి సంస్మృతిన్ రుజను; వేళి, ద్విష్కటాక్షభ సా
చో రానియ్యి, రహింతు; లోకహితవక్షూ! భక్తచింతామణీ॥ ౧౦

కా॥ మృగ్గుల్ నొక్కనఁ బె, కొన్నప్ప వసులుంజొక్కయగా సుత్తపుం

ద్వ, క్కస్థిచ్చటరాణి సమువకు భంగంబు గర్హించి, లో

నెక్కొన్నుక్కిస కియ్యి జేసి, జరనుక వ్రే గావకుల్ బల్మి నా
చక్కె సల్పినయారుజు దొంపు మోజు; భక్తచింతామణీ॥ ౧౧

మ॥ భవనా బున్నది, సోకమో, యొకవొ; శుభక్రియం బొక్కవ వలెన్;

జెవి సోకుం నెల జెప్పికింద, వచుం కేను వలె బారు నా;

దవునే, యాశ్వర! నీవు లో విడిసి, రోత జేయ మేన్; నీ కిటన్

దెవులా సాయము? వెల్పు; సన్న తనుకుద్ది; భక్తచింతామణీ॥ ౧౨

మ॥ ఎవఁ బా లోన్, దుఃఖంబో, పైశ్యమొ, కతం జేవో; యొక పైద్దియొ

గుగువం గజ్జము, వొంగెనుం గళము; దగ్గ, దో వగ, ర్పంచునం

బొడము; హృగ్గుర మెప్పు; నిర్వికృతు న్ బోక్కా తే డయ్యె పె;

జొకయిండా; నను జేయు మీ కరవకాము; భక్తచింతామణీ॥ ౧౩

మ॥ మరల బుక రవి చొప్పునర్వదివపు మాంబు విచ్చేసె పెం

డి; కనుంగొ టిని నోటికట్టుననె తండ్రి! యోచిపబ్బంబు ల;

న్నిక నే డెఱఁ గోగిరంబు బచవం నీ వన్నటుల్ నేయు, పా

వక! నాయుద్వయముక్తి, మై ససిగ; దేనా! భక్తచింతామణీ॥ ౧౪

కా॥ శేవక భారము దో చునీరసత, గల్పించెం బసాడంబునం

దానం లేనియ నిష్ఠతం బొరయ నీ, కబ్బంబునుండిన్ దెవుల్;

దేనా! యావిషమామయ బుకడ నిస్తేజంబు లేమందులన్;

నీవే దీరి బొక్కా కావ వలె వన్; భక్తచింతామణీ॥ ౧౫

కా॥ మందుం బోలెను నీవు నాచెనటిశ్చేష్టవ్యాధినిరూపన

మృందుం జాలచ? జాలముం జలపు; దే మందు? బారాకర్మ మం
చుందుం చాల్మి; గృతాంతు నోప్పతి; ఉదీయం బంటు గాటంగ తే
కుందే? యీశ్వర! సర్వశక్తుడవు గావో? భక్త చింతామణీ॥ ౧౬

మ॥ కడవం బెట్టితి పెక్కుఘట్టములు చుల్కె మత్తినూయాతోయం

దడుగె; దాని స్మరించి, తె వ్లెడప నిక బాగ్గిరెతు నార్తుండైనై;
పొడిముం బెట్టెడిచోట నాసయ్య, భయంబుం గొట్టచో; గాడనా
యడియానక సఖలం బొనర్చు; పరమేశా! భక్త చింతామణీ॥ ౧౭

మ॥ గతజన్మంబుల, వర్తమానజని, నాకామిచుకొన్నట్లీరు

వృత్తులం బెట్టి కివంగ, నే జరితుడెన్; శిష్యుడె, నిక్కమే;
పతితుం బావను జేయ నీవృతము, ద్వత్వాదాబ్జనేపమహా
త్మతయం, బొంకులె? సారజం దొలపు మింత; భక్త చింతామణీ॥ ౧౮

మ॥ కరణాసాగరుం డెన్న మేటిబిరు దొక్కిం డుండుగా నీ; కడ

వ్వరు గల్గించిరి? దేవ! మాద్యశమహాపాపాస్మగల్ గారె? త
చ్చిరగంబంధము నెంచి యైన, నను గాసిం బెట్టరుగ్వాహి? భి
కరదింప్పిల్ పెకలించి, కాచికును లెంకిన్, భక్త చింతామణీ॥ ౧౯

కా॥ కైలాసంబునకో, శిలాఘటితచ మౌరవ గోదావరీ

కులస్థాన్నెగోపురాణికొ, యేగన్ కిగ, వ్యాయాపచ
ర్యైత్యం బయ, యందు ద్వస్పియ; వారిశ్చేలి'బుద్ధితే వనం,
బేలా వ్యాధి నశింప దింక? భవహరీ! భక్త చింతామణీ॥ ౨౦

మ॥ అతితిక్తం బగునావధింబు, ఎధురం బానీదునామంబు, నే

బ్రతివారంబును శుద్ధ, భక్తి, యతి, బాటించి నేలించెదక;
మతి నానాటికి రోసి నాద్యమునకె; భద్రాగ్ర! యన్యం బొకం
డె తెవుల్ మాన్పు నొసంగు మా జ్ఞ దయ; దండీ! భక్త చింతామణీ॥ ౨౧

శా|| కన్నెంతేమటి యన్న, దానిఁ గనుకాగ్రతన్ గనుకై పు; నీ
పున్నప్పట్టులు గాతు నెల్లపును; ముచ్చుర్తిన్ సదా సంస్కరిం
తు న్నిచేసెనుతాద్యోపకృతుల; భూతాత్మ! నాయత్తు మె
ల్ల నిర్వీర్య మెఱువ్వు తెల్లమప వేలా? భక్తచింతామణి|| ౨౨

మ|| నెలవుల్ దెచ్చుచు గాతు న, న్నెల్లమ నే నేవాసమధుండనై
యలనత్వంబున నుండు, నప్పు; డని కొండంతాస, మై పిప్పిగా
నలతం బెట్టుతెవుల్ దొలంప, పని నైరాశ్యంబు, యుష్మత్కటా
క్షులంబందు జనించు; దుగ్రంథకు దృఢాశన్; భక్తచింతామణి|| ౨౩

మ|| విసువు, వేసట, రోత, నిస్పృహత, యుద్వేగం, బద్ధైర్యం, బడల్,
వ్యసనం, బోర్వమి, తెంపు, బోగఁ జెకుభావంబుల్ సుడి బెట్టుమా
నన, మీవ్యాధిపయోధి నీదను బిజానం బట్టి నీపాదమిం
త సుఖించు; దరి జేర్చు నిండుముద మొదల; భక్తచింతామణి|| ౨౪

శా|| స్వాంతబుధుడు దుష్కర్తృమ, నవిశ్వాసంబు, నాస్తిక్య, మా
వంతేనిం దలమాప కున్న, బరమాత్మా! తావకాంఘ్రివ్యయా
చింతానందశతాంశమేని, నిఖిలక్షిత్యాధిపత్యంబు నా
నెం? తాస్వర్గపతిత్వ మైనఁ గలదా యీ? భక్తచింతామణి|| ౨౫

మ. జడిగా నాకనునోయి లే దొరఁగుబాష్ప శ్రేణి, యీనీకుసం
బడి పాదంబుల నెచ్చనెచ్చగ, భవద్భావంబు రంజించేనో,
అడలుం జూడఁగ లేని నీకనికరం బవ్వారి గావించెనో,
యే మకాశైవ; సదుదగ్గనూది యది నా; కోభక్తచింతామణి|| ౨౬

శా. కారుణీకటి గ్రయులే గడచి, యర్కజ్యోతి తోలెంచుచో,
దారు నిద్దుర; దుఃఖధామ రుజ యంతం బొది, నాపై భవ
త్కరుణం బుదయించున జ్వలంబు మేల్కంటి న్నినున్ జేడ; నా
కాశోగ్యంబుదినంబు గా నిగ్ర ధృవం బా; భక్తచింతామణి. ౨౭

మ. అడుగుల్ ముట్టిన వేడియశువులు. నే నట్టల్ దొరంగించి పా
క్కిడురే గా, భవదంతరంగము గరంగెన్; దానికిం దేవ! య
ప్పుడె తార్కాణగ నాటె లో నుడుకు; చెయ్యల్, భక్తులల్లంబు, నె
క్కుడు శోధింపక, లేర తీరుపపు కోర్కుల్; భక్తచింతామణి. ౨౮

మ. గదమున్, దెబ్బను గొట్టి ధా మృత్యు దంకామీద, నే దూల్తు, ద్వ
త్పదపద్మద్వయచింతనామృతరసాస్వాదై కదీక్షన్; బదిం
బదిగా నిన్ భవరోగవైశ్యుడని యాహ్వాయంబు చాటిండు; బ
ల్గది, మిన్ను, మను నిట్టలైన, మృత యానాభక్తచింతామణి. ౨౯

మ. “గురుమూర్తుల్ గురుశిష్యు లిరువురు, నాకుం గూర్పు చండిం తగ్గో
చరతన్, గోచరతన్, బదంబులును బైబజ్యంబు; దత్తేన మేల్
పొరయం జేయదె?” యన్ భృతిన్ బలికిన్ “మోగించి డంకా, గణి
దగుజం దూలుతు” నందు; నిన్ను శిష్యోక్తి; భక్తచింతామణి. ౩౦

శా|| ఆది స్తవక్రము పెన్మడుండున నరణా నీధనాగుం బలెన్,
త దన్మాదిరి దాని, తో నుబుకుమన్, వేధించు శ్రేష్ఠంబు న;
న్నో దేవా! కరుణానిధీ! చెవికి రాదో నాడుకూ? యేల రా
వోదార్పం బదభక్తు, దీర్పను గదా? బో భక్తచింతామణి|| ౩౧

శా|| అకాశంబున జోడులై వెలుగునయ్య శ్యామివాచయమా
నీకం బాకడ కింత చేరు వగుటన్ వీక్షింపఁగాఁ జాలువో;
కా కీ నే నెటు నిన్ను జూడఁగల నాకన్తిం బ్రదర్శించుకో?
నీక న్నెల్లఁ గనుం; దలం గు రుజబంకి; భక్తచింతామణి|| ౩౨

శా|| ఈనిశ్చబ్ధపురేయి వ్యాధ్యరముతో నే దెట్టునీకాయ నీ
వీనుల్ సోకకపోడు; దానినెకచే, పెన్ను దలంపించునీ
దొనుల్లంబు గరంగకుండు; దనుకొం చాసాసఁ జూకున్ దెసల్;
నే నానింతు బయల్; గురుగృహె యుడల్ నే; భక్తచింతామణి|| ౩౩

మ॥ నురువుల్ బెగ్గిలజేయఁ గ్రాగుచెడుగున్నానేయి, యాపొగుచె
 చెప్పర బో కార్పుగుడఁబు, నామఁకఁ దోచె - , గతుకిం దట్టి యూ
 పిరి యాడం దెరువీనిరుప్పగను, తద్బుద్ధి దుటం బాపుత్వ
 చ్చరణధ్యానమరందినేనము, నెంచ ; భక్తచింతామణి॥ 35

మ॥ అడుసుం దొక్కి, తొలఁప దాని, జలమన్ యాచింమకంటెనె ఎరిం,
 తెడగా దానికి నోసఁలుట; దవు శ్లొక్కులఁ దూఁంపు మాం
 చడుగన్ వేసరి, గోనెదన్ భవవారం బామాగ్గ మే నార్తి; నీ
 యడుగుంబాడలఁ ది'ప్పు న: న్నమృతధామా! భక్తచింతామణి॥ 36

కా॥ ఆకాశం, బనిలంబు, దేదమను, దోయం, బర్వ, లేనట్టియో,
 నేకాంతంబు వచింమవాడు గలఁ జే, నీ డెయ్యెదన్ వానికి ,
 నీకంటం బడు కుండఁ గార్వ మొకిటిన్ నే జేయఁగాఁ బాలివన్;
 నాక్పఁథంబు లడంపు; సర్వయితఘ్నా! భక్తచింతామణి॥ 37

మ॥ గురితవ్యాధిభయంబు లంచు, దరి, హద్దున్, లేనెడఁన్, మహా
 మరభూమిన్, మకరాలయంబు, స్మయింపం జేయు; నన్ గర్మ మం
 దురలం ద్రోయఁ, దరిప నావరపుఁ గన్పు టిన్; నినుం గఁటి; నా
 కరుసంబుం గలిగింపు మర్న గతిఁ బ్రాప్తై; భక్తచింతామణి॥ 38

మ॥ భవరాహిత్యము నాఁ సల్పిన, భవద్భ్రష్ట్రండుసంసర్జన
 వ్యవహారంబున కేమి లోప మగునా? స్వల్లోకిమం దుండనా?
 భువి సర్గంబయి, కాక పోనో ది? నన్ ముక్తాత్మ లైనట్టి నీ
 వివిధాస్థానకపీఠులం గలుపు భావన్; భక్తచింతామణి॥ 39

మ॥ పరివారం బొకవివృద్ధిఫలముం బ్రత్యూషకాలంబునన్
 షీతిపై రాల్చరసాల మన్నయెడి, నిన్ జింతామణియానుబం
 గతహాభేదకవద్ధురత్నము లటుల్ నాబుద్ధిఁ దోపింమభ
 వ్యతయం బోలుతు దానితో; నమృతనామా! భక్తచింతామణి॥ 3F

